

Кнорозок Л. М.

Зібрання творів

Том II

Ніжин 2022

УДК 82(477)-1
ББК 84(4Укр)-5
К 53

Кнорозок Л. М. Зібрання творів: Том II.

К 53 Іронічна поезія і проза / Л. М. Кнорозок. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. – 88 с.

ISBN 978-617-527-279-4 (т.ІІ)

Щастя – це погоня за мріями. Радше – політ над землею, усіяною розтряними ілюзіями, між бумерангами, що їх щедро жбурить соціум у майбутнє. Бумеранги – то думки та вчинки: їхні прийом-посилання обплутали грішну Землю – всебічно, під різними кутами, невидимі, мов сигнали мобільників, вони мають зворотну разючу матеріальну силу...

Оце була і вся анотація цієї книги, схваленої до друку 23.02.2022 р.

А завтра була війна... 24.02.2022 р. мій ніжний Ніжин почув крик смерті, моторошне завивання сирен цивільного захисту....

ISBN 978-617-527-279-4 (т.ІІ)

ББК 84(4Укр)-5

© НДУ ім. М. Гоголя, 2022

© Кнорозок Л.М., 2022

А ЗАВТРА БУЛА ВІЙНА...

24.02.2022 р. мій ніжний Ніжин почув крик смерті. Моторошне завивання сирен цивільного захисту – це голос смерті, але не тієї смерті, що в енциклопедичному довіднику Ф. Брокгауза & І. Єфрона, де ці серйозні мужчини декларують: «Старість – див. Смерть». Так, молоді померти можуть, а старі – мусять. Бо народження – то випадковість, хоча досить закономірна і, я чув, навіть бажана, а смерть є найзакономірнішим явищем для тих, кому випало щастя (горе?) народитись.

Війна (див. Смерть) – абсурдна, жорстока, кривава, пов'язана з жахом прильоту (не плутати з радістю зальоту!), прильоту град-ураган-смерчу, бомб, ракет «високоточного» знищення створінь божих. Страх щосекундного очікування вибуху і розриву – добре, як на молекули, але особливе жахіття – якщо на шмаття, коли больовий шок не вимикає свідомості, і вона намагається зібрати пазли тілесної оболонки. Інколи ці пазли потрапляють до різних пакетів... Тоді миттєва смерть – найвище благо. Очікування – торттури.

Наука пододала всі проблеми, просунулись дуже далеко, люди один до одного стали набагато ближчими й ріднішими, згуртовано і наполегливо долають всі перепони на шляху створення вишуканих знарядь для вбивства і каліцтва. ООН і всілякі Радбези працюють, не жаліючи живота свого, не мине і кількох тисячоліть, як ці шановані організації розглянуть у першому читанні заповідь «Не убий!»...

А наразі смерть готує новобранців, шикуює, роздягає їх, перевіряє фізичну здатність до подвигу, заглядає в очі, в інші отвори організму, розповідає про святий обов'язок і високу честь громадянина. Поруч стоїть бравий солдат Швейк і каже: «Поцілуйте мене в дупу...». Це так, допоки кривавий ідіотизм і абсурд війни тебе не торкне особисто, коли до оселі вдеруться

мужні воїни з почорнілими від наркоти венами, фіолетовими від сурогату рилами й утробно заіржуть, киваючи на фото ваших доньок (внучок) на серванті: «Е, да здеся прячутся дівочки! Ані нам очень і очень нужни!»... Коли ви побачите відео, як шестирічний малюк приносить на могилу своєї мами, заритої на підвір'ї зруйнованої багатоповерхівки, баночку консервів, бо вони більше місяця ховались в підвалі без харчів, і сусіди забивали своїх домашніх улюбленців, а матуся взяла й померла у неповних 25 років... Коли побачите в кадрі новин тендітну дівочу руку з різнокольоровим манікюром, що випала з блискучого пакету смерті у братській могилі – десь під серцем у вас засовається темне, лихе почуття, що стосується цього жалюгідного світу, цього безглузлого Всесвіту, цього кровожерливого й ганебного людства, сором за огидну воєнну систему, за крах цивілізації з елементами кривавого фарсу, за глобальну ідіотизацію бидломаси: *війна – це мир, незнання – це світло, свобода – рабство* (див. «1984» Дж. Орвелла). Визріває думка про евтаназію всього людства, якщо вже геть неможливо прикінчити одну особу, що призвела до смерті тисяч невинних, в т. ч. і діточок, заради ідеї, ібо «не стоить она слезинки хотя бы одного только того замученного ребёнка, который бил себя кулачком в грудь и молился в зловонной конуре неискуплёнными слезами своими к „боженьке“!», см. «Братья Карамазовы» Ф.Достоевского.

У боженьки руки і кулаки ЗСУ. Надай, Господи, їм сили і наснаги доконтать зло!

Бравий солдат Швейк щедро змащує салом ювелірно застругане вістря осикової палі, до якої підводять людину з ботаксним торсом і дупою, теж ніжно заголеною. Швейк ніжно мовить до нього: «Розлабся, моя Канімурро!.. Я тобі допоможу».

11.06.2022 р. Далі «Том 2» довоєнний...

*Автор висловлює подяку своєму другові **Олександрові Гадзінському**, терплячому літературному редактору, що професійно виводить усі твори автора в люди.*

Частина I

БУМЕРАНГИ, НАЗАД!

УПЕРЕДЖМОВА

...Ні, не читайте ці опуси! Автор витягує тебе, читачу, мов шкідливого котятка з купелі власної утопії, закоріненої на окремо взятому ідіотизмі, і товче в атмосферу неприкаяності, гріховності, дивності та примарності буття. Автор плюндрує сенс свого (нашого?) буття – *прожити своє життя якомога безтурботніше...*

*Немає, **каже**, такої радості, яку б не здолала моя печаль! Кожному – по харі...по харизмі його...*

Щоб усвідомив:

Мораль колюча, як стерня:

Усе написане й прочитане – брехня!!

Ич, яке мурло творче!.. Теж мені, Пауло Коельйо...

Лео Коц-на-Бобер

МАЛООБСТЕЖЕНІ

– *А про що б ви хотіли поговорити з N, геніальним ...*

– *Ні про що!! Та з ким і про що балакати?*

Все уже сказано...

«Талановитий пустопляс», ПЧ INFO,
Агонія TV-2022

Добитись взаєморозуміння – утопія. Хіба побудувати щастя в окремо взятій палаті. На планеті не вдалося.

Чи вже не пізно?

Спілкуватись треба м'яко, як при перекличці у палаті № 6. Суспільство хворе. Вся країна. Весь світ. Здорових немає. Є малообстежені.

– Наполеон??? Це ж маячня! Ви просто хворі!!!

– Можливо, лікарко. А те, що ви дурепа – це вже точно!!

Нічого особистого, це тільки бізнес. *Аль Капоне*

Нічого особистого, це тільки секс. *Аль Прогоне*

Слабомотивований девіантний сублімат

Щоб не прогавити печалі,
Люби не дуже, часто пий
Круті відвари – в ідеалі
Ромашку-м'яту. Щедро лий

Солоні сльози. Сам з собою
Збирай сопельки, маринуй:
Журбу гостри свою, мов зброю –
Регоче Хаос? Множ на нуль!
Фалує Вічність? Зашмарклюй!

*Щирість, простота, доброта,
добросовісність – вітаємо їх, любимо.
Але успіху досягнуть гнучкі та хитрі.*

Добрі-чутливі, щедрі-правдиві
Ледь животіють... Терниста їх нива.
Наша мерзенна система блудлива:
Підлість – це успіх, нищість – пожива.

ЗАКОН ПЕРЕЗРІВАННЯ КІЛЬКОСТІ В ЯКІСТЬ

1. У людському суспільстві все робиться дурнями і поміж дурнів. *Еразм Роттердамський (1469–1536);*
2. Думка більшості – завжди помилкова, бо більшість людей – ідіоти. *Едгар Аллан По (1809–1849);*
3. А на громаду хоч наплюй!
Вона – капуста головата. *Тарас Шевченко, 1849, Кос-Арал;*
4. Справа не в песимізмі та оптимізмі, а в тому, що у дев'яноста дев'яти зі ста немає розуму. *А.П. Чехов;*
5. Уявіть, що ви ідіот, і уявіть, що член конгресу; втім, я повторююсь. *Марк Твен;*
6. 2% людей – думає, 3% – думає, що вони думають, а 95% людей краще помруть, ніж думатимуть. *Б.Шоу;*
7. Що за світ? Скільки ідіотів довкола, як весело від них!
Ф. Раневська;
8. Перш ніж діагностувати у себе депресію та занижену самооцінку, переконайтеся, що ви не оточені ідіотами.
Зігмунд Фрейд
9. Я – дебіл. І я цього не приховую. Тимофій Милованов, міністр економіки України, 2020 р.
10. 80% населення Землі – ідіоти, і ...треба це прийняти як даність. *Андрій Макаревич, 2019 р.;*
11. Навколо одні ідіоти. Якщо вам так здається, можливо вам не здається. *Томас Еріксон, 2022;*
12. Ідіоти всі, на 100%, *підслухана думка, ХХ століття;*
13. Я ідіот – і цим прекрасен! *Резюме роботодавцю, ХХІ століття*

Злегка ви з придур'ю? Вітаю!
Практично ви непереможні!

Якщо дружба закінчилась – вона й не починалась.
Якщо любов закінчилась – вона й не починалась.
Якщо життя закінчилось – воно, може, так і треба?..

Не витримана гендерна квота. Хоч би сексизм якийсь...

Пріоритети «У Коц-на-Б'обера»

«Свобода-здоров'я-кохання-гроші»:
У нас Ви знайдете вільну, здорову любов. Ми у вас –
готівку!..
Бажаємо Вам щастя, себто:
свободи-кохання-здоров'я-грошей;
Здоров'я... розуму;
Не забувайте радіти життю;
Будьте щасливими за найпершої ліпшої нагоди!

Здоров'я – це ще не все. Але, якщо його немає, всього останнього вже й не треба. Та все ж свобода превалює. Коли ти, як жеребець здоровий, але копито цвяхом до пенька прибите, ніби долоні Христа до хреста – навряд чи, щоб зайве здоров'ячко зробило тебе щасливим... Кобилок з розкішними гривами це теж стосується...

Я до вас хайпонуть – а ви мене тролите! Булінгуєте...
Знову тролите... Кібердилізм.

Серцю спека – нервам тісно;
Крайте, вуйки – вріжте пісню!

Що?? Підкотилась знов
Іще одна любов??
Куди вона, непрохана,
Їй-бо, я ще ж закохана!
Наразі наречена...
Знов скажуть – навіжена!!
А я скажу – це доля,
Така вже Божа воля!!

Лежу. Сама. Прийшов... От як вгадати –
Чи вистачить снаги не покохати?

*Минув вік, як у батіг траснув.
Наче й не жив...*

Народ

Життя коротке. Без кохання
Мов батогом вздовж долі: хрясь!!
Кому ж таланить – без вагання
Любов'ю зупиняйте час.

На самоті, в хворобах і нестатку
Конав поет.
То треба так. Здолав класичну планку,
Зборов сюжет:
«В пільмі-гордині власного свавілля,
В шалений світ
Сліпу любов водило божевілля
До скону літ...»

МАХА МАНТРА

- *Добро повернеться утричі. А зло – разючим бумерангом!*
- *Пригнусь... за спину... за паркан сховаюсь!..*
- *А, йо.. штвою... а я ж не всти...*

Летять зі свистом бумеранги... Що, назад?
Хотілося б... Аж ні – ось зліва сипле,
Вперед, в майбутнє – доцентрова сила
Їх чортова штовхає – вбивчий град

Накриє щедро. Від падлюки
Кидок вперед, обрата в морду –
То треба... Та не бачив зроду!!
Бодай би вам відсохли руки –
Невинного трощить народу...

Всевишній! Що воно за розклад??
У Всесвіті недосконалий лад!!
Вперед жбурляти радше б погляд –
Повернеться? Пусте – хоч би й *на зад!!!*
А вже ж!

Важкими не жбурляйтеся словами –
З-під них тягнути можуть вас шматками,
Баграми відпихайте організми,
Що бумерангом цілять по харизмі!!
Yes!!!
Щоб не під брудом лайки помирати,
Хай прилетять ласкаві бумеранги...
Буденна мрія більшості – зловлю
Священну мантру: «*Теж тебе люблю!*»

Частина II

НЕ ВЖЕ – ЩЕ МИТЬ*

УПЕРЕДЖМОВА-2

«...нібито не проповідує ніяких морально-етичних, соціально політичних цілей... І йому нібито віриш... Автор занурює тебе, ягнятко-читачу, в атмосферу дивності, примарності буття. Він допомагає відчути себе перспективною мурахою, що резонує із Всесвітом під фатумом-Бігфуттом. Дякую, – хочеться сказати йому, авторові, – а не пішов би ти яром-долиною та й попід горою – диким рожам промовляти – проти вітру, далі хати!!!»

Лео Коц-на БОбер

* «Не вже» – поетична збірка Олександра Гадзінського, 2019. Пішла з друку як «Зустріч однокласників», прим. автора

ТОМИК МЕНЕ...

ANAMNESIS & DIAGNOSIS

Ангели голублять арфу,
Слинить *с*атан саксофон,
Дудка дурня повна кайфу,
Лупить в бубон солдафон...

Губи лижуть фонограму –
Дівка сповнена надій:
Під сміливу голограму,
Видно, де і що при ній!

Перша скрипка скиглить тему,
Сивий блазень – хихотить,
Депресує: всю систему
Матом криє кожну мить...

Ну, а хто це там на дроті,
Гне колінця, аж болить?
Треба постить – рідний вроді...
То це ж *я!!!* А що робить?!?

Омана, офіра... Зневіра
Хапає під зябра. Ковтне
Зажерлива Вічність *Шекспіра*
Томище. І томик – *мене*.

ПІДМУРКИ НООСФЕРИ

*Фізмат фалує формально –
Філфак фігурально, фалічно...*

Форвардом форсую фарватер
Фактації фанатично.
Фальшую фордибачно.
Фаска фантастична!
ФОРБС???
Фе, фріки фейкові:
ФАК-тс !
Філігранно формулюю формат:
Фіфам – «фігвам»!
Фібри фацкають, фекають:
ФОРС!
Фортуна форкає феєрично –
ФАС!!!

Флору-фауну – фабулу фіксую,
Фінішую фортисисимо –
Фатом-фертиком-франтом...
Фуфло філоню фарисейно:
Фартить фаріонно –
Файно фраєрюсь!!
ФАРС...

Жертовне, спрагле і цнотливе,
Жагуче, щемне, незрадливе...
Палке кохання вередливе –
Дозріло вщерть. Терпіть несила!!!

Твір лоскóтний, щирощемний.
Пристрасті гарують радо –
Крізь душі стриптиз натхненний
Автор світить. Голим задом.

ПІСНЮ – В АКАУНТ!

*І слово лиш слабу надію має
нащадкам відтворити наші дні*

На перехресті коти нявчали

Слова Леоніда Кнорозка

Композитор – без композитора

На перехресті коти нявчали,
Їх вовчим оком помітив місяць.
Кобіта й легінь: зурочні шали –
Бо їй ще сорок, йому вже тридцять!

Приспів:

*Жага і млосність – напрочуд поспіль,
Гарує місяць – ковбаня по́стіль.
Мольфарний трунок – любовна троця.
Вицять котяри – собаки тощо...*

І бек вокал котяр-киціонь, з повтором.

Ой, яя – Гойя??!

А, ййю – найю??!

Кошак глибинним басом муркотів...

І з-під коріння – аж до склепіння
У віколіття злітають мешти...
Якщо до шмиги те скавуління –
Гайда, любавко, не треба й решти!

Не вурдалаки навприсяд з жаху,
Звичайні люди – друїди-кельти,
Кохання скоять, розколють плаху –
У віколіття урозбіч мешти...

Гопки Євро-Україна

mantra@gop.ua

Слова Леоніда Кнорозка

Композитор – без композитора

Степ широкий. І лани.
Золоті покоси.
В тихій заводі лини,
Полуденні оси...

Так помісно і соборно.
В шароварах вільно.
Ничка в клуні не офшорна –
Йой, як пружить стильно!..

Приспів:

*Ой, стежинонько тернинна!
Сон-трава буркунна!
Гопки Євро-Україна
За сармата-гуна!!
Дика рожса у вікно –
Метрів два, не менше!
Лізьте мокрі під рядно –
Вуйки, вжарте екшен!!*

Крутить вуса козачина,
Підвечірня чарка.
Ось калина – де ж дівчина??
Мать її мольфарка!!!

ПСИХОКУ

Ну, зачекайте... Скоро підросту.
І що? Падлюки теж змужніли...

Я – інженер гармонії!!! ПСИХОЛОГИНЯ!
А ви – жлоб'ю. Та ну вас нах!!!

– Наполеон??? Це ж маячня! Ви просто хворі!!!
– Ад'юнкт! За двері лікарку! Вона дурепа...

Сама «Вставай і посміхнись!»
У мене зранку «Жаль, не здох учора!!!»

Локально сублімую. *Треш.*
Ну, що не так, моє змочалене лібідо?

Чому ж так гарно, затишно з тобою??
Копати треба до розчарування!!

Учора він сказав, що думав –
«Спокійно спи і вічна пам'ять», ідіоте!!!

– Не рюмсай. Щось згадай з життя – смішне до сліз!
– Хіба з кіно. Все як у всіх – солоні, грішні сльози...

Психологи – не гірші від собак.
Ці друзі в кріслі вас не пошматують...

– Упав? Зберись і підведись! Йди далі до мети!
– Та домету я, мамо, домету!..

Усе закінчиться погано.
Окрім життя. Мого, красивого такого...

– «Зроби себе щасливим» – гарна книга?
– Напрочуд! Автор в божевільні. Повісився. Йому
допомогли.

Зірвали вчора маску бабуїна.
І що? Така ж мордяка ница!!!

Міцний, як кінь. Завжди у формі.
Депресія тварюкам не властива!

Він що, козел???? Закінчений придурок??
Та тсс!!!! Скажімо м'якше: річ в собі!

Я б цій гидоті пазурами здерла б скальп!!
Та пригощаю: «Кава! ...В ліжку не палити!..»

Не мстись. Сідай, дивись на тиху воду –
Допоки ворог твій не пропливе. Зелений і надутий.

Мережить здогад моя карма ефемерна:
Таки любов моя тобі до сраки??

Хода шаманів як апофегей абсурду:
Чи «За» вони чи «Проти»? Хх..х..то їх знає?!!

За мур високий, дріт колючий. Острів Крузо –
У резервацію поетів. До поеток!!

Так хороше – духмяні трави, спів пташок...
А то що за потвори??? Боже, ЛЮДИ!!!!!!

Порахував до десяти. Мовчу.
Думки мої не дуже ще цензурні!

Радію щиро я за Ваше щастя!
Тут головне зубами б не скрипіти...

Шукайте радість у простих речах –
Ідіть і мовчки плюньте. Цільте в морду!

Люстерко і годинника об стінку?
...Слабо тварині соціальній час спинити...

В одну й ту саму воду двічі – скок!
Дві моцні гулі. Там граблї ті ж сáмі...

Ідеш у справах – хап за барки! І лапають, і чухають за
вухом! Бодай би всім вам народитись кошаками!!!

Давно вже їздять на мені – ну всі, кому не лінь!
Дограєтесь – зніму сідло. Хай з понеділка...

– То неогуманоїд сідав на астероїд?
– Та ні, то птаховидр ховавсь під ковдру кривд.

РЕЗЮМЕ

*Життя моє!!! Я зрів та прозрівав –
Ти ж пролонгуєш... Перманентно.*

Я.Є. Баранець

- Не повчаю, не скаржусь, не чекаю подяки. Не соромлюсь, що я людина. Майже.
- Моє покликання – творити добро. Іншим також. Принаймні не нашкодити. Своїм принаймні.
- Вважаю винуватцем усіх своїх бід в першу чергу себе. І в другу – теж.
- ***Поважаю чуже божевілля. Більше, аніж своє.***
- Витримка – моя стратегічна зброя. І тактична теж.
- Не здіймаюсь до вереску поросячого у своїй правоті:
*О мудрий спокій, ти могутня сила!
Полоще свіжий вітер скальп. То мій...*
- Посмішка – найкоротший шлях до взаєморозуміння:
вдалим жартом кривна справа ладнається. А не горілкою.
- Не вірю у власну винятковість: тягну свого плуга від борозни не відриваючись – з кожним днем вона стелеться рівніше. І рідніше.
- Не шукаю зірок у калюжах чи прозріння душі у вигляді кохання.
- Ввічливий, тобто високої думки про співрозмовника. І низької про себе.
- Не загострений на своїх помилках і невдачах. Вчусь на помилках. Чужих.
- Моє кредо: а Ви маєте рацію! Вчора, сьогодні, завтра...
- Бережу бажання. Завжди прагну.
- Живу для совісті. А не для радості.
- Поміркованість у всьому – мій девіз. ***Жеру в міру. Дози урізаю.***
- Стережуся слів. Особливо своїх. Язык тримаю за зубами. Своїми майже: металокераміка...
- Праця – панацея! Надривно-новаторно працюю, працюю і працюю без орденів та медалей на благо керівництва.
Допоки лапи не згорну!

О.Я. Брехло

Частина III

З КРАЮ СЦЕНИ

УПЕРЕДЖМОВА-3.1

З роками *вакуум* навколо тебе густішає. Незатишно! Це просто щастя, коли твої фізичні і духовні зовнішні злидні *компенсує* хоч якась ціль, старенька чи молоденька мрія, задрипана мета, ідея-фікс з *середини*. Який-небудь пунктик, відштовхнувшись від якого можна продовжити рух, ну, хоч би тронутись... Все, починаючи від бажання схуднути в деяких місцях, узгоджено погладшавши в інших і, закінчуючи будівництвом зимової оранжереї на дачі чи невідкладним оцчасливленням як мінімум однієї людини звечора, або прагненням висунутись на Пулітцерівську премію, описуючи пригоди своїх персонажів, – доводить, що ти людина, і твоє існування має сенс. Вакуум *теплішає і світлішає*, принаймні з середини. А так – холодна порожнеча і темрява...

Щастя походить не від реалій, а від уяви. Знайти сенс можна тільки створивши його. Як приклад: «щастя-сенс-істина має смак твого цілунку...». Он як можна!

І, якщо ви вже настільки вирости, щоб створювати свій власний світ, незалежно від жорстких обставин, ви будете настільки щасливі, наскільки зможете реалізувати свої найсміливіші мрії. Плід, що догниває на дереві – символ безглузлого життя. Але бажано не шукати груші на яблуні. Чи під нею...

УПЕРЕДЖМОВА-3.2

У цьому розділі автор запрошує до подорожі – як в часі, так і в просторі. Особисто я, безпосередній учасник усіх пригод, одержав неабияку втіху, читаючи про «бізона знаскоку» на Укмальдіви та інші вибрики героїв на арені життя. Думки-трансформери, автор – конструктор. Та незалежність від обставин, як і все під Сонцем і Місяцем, відносна.

Всі вчинки героїв серіалів цього розділу певною мірою залежать від настрою автора, а їх думки і переконання – то взагалі підпорядковані його волі, автор, і тільки автор, може схилити персонажа до вегетаріанства чи одягнути Люську Шурму в ажурні панчішки... Ба, навіть самі герої впливають на радість автора – це кажу вам я,

Лео Коц-на БОбер

МЕНЕ ВОЗИЛИ НА МАЛЬДІВИ

(Збича мрій, другий сезон)

*Юрію Кудіну, організатору
всіх мандрівних пригод*

Нульова серія. СОЛЮДКА ПРЕЛЮДІЯ

1. *Межі мого життя визначені моєю творчістю.*
2. *Творчість моя обмежена фантазією, тобто безкрайня. Підманити б натхнення – головне, щоб здоров'я не підвело. Моє.*

Автор

– Хайпович! Умиротворення ти знайдеш там, з природою і Всесвітом єднання. Лиман і море породило клімат – шматочок раю на Землі... Напрочуд гармонійне поєднання: сосновий ліс – широкий степ, повітря свіже – море синє, таке безкрайне і безлюдне... Цілющих трав ароматерапія: чебрець, ромашка, м'ята, валер'яна... іще з півтисячі п'янок, духмяних дивоквітів... З дрібного білого пісочка, що розпече Ярило до нестями, заходиш в море з полуденним бризом... Реальний кайф! Тут сенс життя свого нервового пізнаєш! Лазурне море, риби золотаві... Креветки-крилі полоскочуть – і в підсаку! До пива темного чи світлого, аби холодне, пляшка щоб спітніла... Але це потім – зараз насолода зайти подалі. Там піленгаси будуть тицять тебе в *спину* чи в *місцину* між попереком і боком тильним твоїх колінець худорлявих... А далі – глип, на небокраї дельфіни спина гнуть дугою. Цурайся їх – то родичі акули. Один з них, добрий і розумний, так буцонув мене своїм хижацьким рилом – добрався ледве я до суші... Тварюка Божа, мати *Тереза* – штовхав до мілини, допоки стала геть *твереза* моя особа *одноденно*. Казав Стрілець, який все знає *достеменно*: п'яненкох всіх глита стихія водна *перманентно*...

Врятує берег – тут пісочок, моря шепіт... Широкий пляж безлюдний не жахнеться, хоч там би *ти*, помилуй, Господи, *прости*, розлігся негліже... Ну, трохи хихотітимуть мартини... А

чайкам, чаплям, гусям, качкам і бакланам, повір, по-барабанах чи ти приліг, чи ти рачкуєш з голим задом вздовж прибою... А лебеді – летючі бригантини, і пелікани – парусні *фрегати*, то інша справа. До них поважним боком треба *стати*. І не хизуйсь – нічим не здумай їм *махати* – бо ще образяться і кльонуть, ще й лапою *копнуть* та до дельфінів *зіштовхнуть*... Тримайсь гармонії: змириь з абсурдом і дрімай під небом *вічним*, милосердним, глибоким, мудрим, *романтичним*. А поруч Бастардо...

– Що за *біда*? Яка така ще *Бастарда*?!

– Хайпович, знай: терпке, солодке і жадане, ну, як кохання повесні – не *Бастор-до*, не *Бастор-після* – вино так зветься – *Бастардо*. Так легко йде, ну наче *пісня*. Один недолік *пригадаю* – його завжди не *вистачає*. На Голій Пристані закупим – так, щоб на берег довести. Ярило втомлений *сідає*, баклаг вина до рук *лягає*: і зле, і добре – все *покине*, душа твоя у сон *полине*. Вуста шепочуть: тато-мама, спасибі, що на світ пустили, спасибі, хлопці, я *прозрів* – устиг зрадіти, значить, *жив!* Морфей обійме... Багатозначне тролів *хихотіння*, красунь *грайливе шепотіння*... З глибин підманюють наяди, русалки – з суші, аж пищать. Одна наяда *прісноводна*, русалка себто, цмулить пиво *прохолодне* – на «Лукомор'є» злізла з дуба, зеленівічного, як долар, і золотий ланцюг *стягла*... Ну, десь з півпуда, для почину – що *змогла*. Блукає тут і *Серафим*, скажу точніше – *Херувим*, від нього підозрілий *штин* – горлає: Пушкін – сукін *син!*

Проснешся – і припре пригод *шукати*: Волижин ліс, там день *блукати*. Хміль-виноград вільху *сповили*, березу зовсім *повалили*. Болотна папороть вирує, і водиться нечиста *сила*: не турбувати вдень *просила*. Бо ти такий, що можеш *здуру* собі знайти якусь *натуру* – козу, вовчицю чи кобилу... Співати будеш про *самотність* – пресується в єдину *плоскість* твоя розгнуздана *творчість*. Їй Богу, зовсім втратив *совість* – талант якийсь твій *надприродний*.. Кобилки ж тут природні, дикі – ну, чисто я, коли *голодний!*

І тут Варавич взяв чарчину, ковтнув і ніжно мовив далі:

– Хайпович, їдь, не пожалкуєш. Істота зморена *страждає*, давно вже проситься до *раю*. А тут фламінго, геть рожеві, як твої мрії про порядок у злому *всесвіті* і *долі*, твоїй розхристаній і *кволій*. Та от, фламінго тут танцюють, мов ти, що неперервно і нахабно,

злостиво пучишся за *плугом*, бо твоя нива *наукова* геть заростає знову й *знову*, петляє хитро ярмом-*лугом*. Я розумію, тобі *туго*: любого психіатра *зразу*, з порогу, доведеш до *сказу*!!!

Твої панічні всі *атаки*, пробачте, стануть тут до с... *смаку*, як тільки стягнеш перший кусень із шампура під коньячок! Цілющий спокій без *вай-фаю* тебе спочатку приголомшить, а потім дасть таку наснагу, що ти попросишся: *благаю*, пустіть до праці, *бо скучаю*! Тебе знайдуть нові ідеї, розквітнеш вільним і *великим*, як орхідеї в полі *дикім*. А там нешугані *фазани*, над ними – величні *орлани* малюють кола в небі *синім*. І перші, й другі – всі з *хвостами*, які леліянні *роками*, щоб ти міг ними *милюватись* і до натхнення *навертатись*...

Якщо не тронешся ти з нами в дорогу дальню і веселу – змарнієш тут і здичавієш, надії *рухнуть*, марно *всохнеш*, плоди фантазій-мрій *пожухнуть* – і, чого доброго, ще й *здохнеш*!!! По ходу крякнеш ти, Хайпович, – *злостився далі друг Варавич*, – і не загавкають *собаки*, про тебе буде стільки ж *згадки*, як про кота сусідів *нищих* – давним-давно блудливий *кіцик* там валував, коли *приспічить*, скотина, думав, що так *личить*... Він пам'ять, бач, мою *тривожить*... У мене, брат, свої *атаки*, вони мені даються *знаки*, але, пробач, це все до с.. *сварки*... Такі чуття треба *стриножить*...

– Та годі вже, – *Хайпович мовить*, – я б згоду *дав*, та років з *два*, признатись *мушу*, горілка ваша ятрить *душу*...

– Хайпович, віскі, – справжній *бонус*!

– Це інша справа! Миттю *тронусь* – шашлик на шампурах, не менше *метра*, Петрович подає у білих *гетрах*!

– Життя моє..., що тая *зебра*, – я й сам подам, в смугастих *гетрах*!

Перша серія. РОЗДУМИ БЛЯ РАЙСЬКОГО ПІД'ЇЗДУ

У нас – українські Мальдіви: розкішний пляж, від вікінгів до греків та ж природа – про Ахіллеса пам'ять зберігає! Тут «Лукомор'є» Пушкін написав...

Готель «У скіфчині»

Дійові особи:

1. *Варавич – ватаг зграї дикунів;*
2. *Хайпович – котрого возили;*
3. *Петрович – котрий все знає;*
4. *Палич – котрий все вміє;*
5. *Глєбич – сам собі режисер;*
6. *Іванич – воділа, сумлінний газда;*
7. *Гаррі – його треба сприймати з усіма вадами, може показати зуби.*

Перевантажений бус «ІВЕКО» важко хекав, присівши перед баюрою, мов пес-боксер, якого господар-придурок тягнув за велосипедом під час вранішньої розминки. Містечко Геройське закінчилось, а з ним і те, що колись було асфальтовою дорогою: глибокі воронки, розкидані у строгому безладі, мов віспини упереміжку з горбинами. Битий шлях, точніше, розбиваючий. Ця «геройська дорога» звела б нанівець потуги конструкторів відомих фірм під час випробування всіх позашляховиків – на цьому відрізку ніяка підвіска не витримає, хіба що пілоти дружно перенесуть свій лендровер на руках на рівний ґрунт. Ця дорога – ще не біда. Справжнє лихо починалося далі.

Сафарі-тропі. 20 км до Покровки можна їхати тиждень. Тільки абрис дороги. Колії в піску міняються щоразу, щойно проїде щось потужне, бажано після дощукі. Тут навіть налагоджений бізнес «притягну ваше авто до синього моря». Тягають трактором, пожежною машиною, «Уралом» тощо. За 50\$. Сюди краще з Очакова на катері, зовсім мало кілометрів. Це адекватним особинам. Не для нас...

– Бери лівіше, там твердіше, – впевнено радив Петрович, єдиний пасажир автівки, що ніколи сам не сидів за кермом, тому

він краще знав, як об'їхати ковбаню. За кермом був Іванич, всю дорогу він уважно прислухався до порад, а діяв по-своєму. Як і завжди протягом життя, суворого, сповненого турбот, веселого, якщо придивитися пильніше...

Всього в салоні, рахуючи керманіча, шестеро. Освіта вища, у декого з надлишком, зі званнями. Дехто міг би написати «Життя вдалося» червоним по чорному. Чи навпаки, чорним по червоному, зважаючи на те, яка ікра більш до вподоби. Світло-жовтим по темно-жовтому, принаймні... Це про ікру минтая по кабачковій, кому що... Об'єднувало, і навіть дуже, одне – дикунство. Відпочинок на природі.

– «Вас вітає національний природний парк "Білобережжя Святослава"», – прочитав Хайпович, – гляньте, шипи намальовані, в'їзд заборонено, заповідник. Бач, написано: обережно, гадюки! Сіра степова. Зигзаги на спині попереджають: спаси і помилуй – ласкаво просимо!

І тут, після безсонної ночі в дорозі, Петровича потягло на спогади, нав'яні вразливим малюнком зміюки. Він неквапливо почав розповідати, а «ІВЕКО» харчав, стрибав і хитався по ямах-калюжах, сунув до моря.

– Пригадую, на третій день після випускного, поїхали ми на Десну, на рибалку. Тягло мене тоді вже до природи. Було нас четверо: я, Сьома, Зяма і Хлястік. Взяли чотиримісний намет, рюкзаки, навіть казанок похідний. Все напрокат, у Будинку побуту, зараз там... не пригадую, що... Так, життя було простішим. До переповненого автобуса влізли з боєм, всю дорогу висіли. Повипадали, наче з пральної машини, перед Кладьківкою, на дамбі, посунули до Десни, нав'ючені, мов ішаки, в основному портвейном «Таврійським». Чи «Приморським»... Горілки ми тоді ще не пили. Ледве доплелись до води, полуденна спека. Розбили табір, наловили верховодок, зварили юшку, вишкварили сало на пательні, набили два десятки яєць. Цибулька, огірки, помідори. Всього багато. Закусили з перервами на купання, веселощі, регіт: а, ййо... тмть... – і шубовсть у воду. Все як годиться у справжніх мужчин – п'ять пляшок по 0.7 як не було!!! Закинули донки на справжню рибу: лящ, сом, судак. Стемніло. Лягли їсти. І пішов Сьома у кущі, послабило його від винця дешевого. Десь за хвилину

чуємо – відчайдушній вереск: ламаючи лозняк, у спущених штанцях скаче він до вогнища. Обличчя перекошене. Жахіття! Гвалт! Ми до нього: тобі що, шило в ср... в с.. саме серце всадили!?? А він: а хх.. хрін ви вгадали, каже, гадюка вкусила!!! Куди? Туди! – показує в самісінький центр лівої сідниці. Чи правої... Це не принципово...

– Не скажи, – подав голос Глебич із заднього сидіння, – воно то наче симетрично, та від лівої півкулі до серця ближче. Це про я про шлях отрути...

– Ми до нього: може, то був вуж? Ні, каже Сьома, зміюка... я тільки присів... штани спустив... Каже, а самого вихитує, лихоманить. Та він, правду сказати, ще до укусу ледве на ногах стояв. М-да, ситуація.. Присвітили – дійсно, є слід укусу, ранка якась... Хтось каже: джгут тугий накласти! Але куди?? Інший радить відсмоктати! Перезирнулись, засмоктали по стакану... Хлястік відмазався – мовляв, мені зуб мудрості вчора долотом у лікарні видовбали, рана свіжа... Ну, короче, відсмоктали. Без всякого задоволення. Але що робить? Спасали друга... Зразу ж ще по стакану, укушений теж.. Стрес! Не бере! Додали. Наклали джгут – туго перетягли паском у поясі. Це щоб отрута вище не пішла... Сьома заговорюватись почав... Харчить: підвісьте мене он на тій вербі за шию, щоб отрута до мозку не добралась... але не високо, я, каже, висоти боюсь... Блює, бідолаха... Ми теж... Але портвейн п'ємо, бо ще є – перша ночівля ж! Порадилися – треба свіжу кров пустить, трохи надрізати. Розпороли рану. Справа пішла веселіше, кров хлистанула фонтаном. Тю, каже Зяма, як же це я забув, треба було б зразу залізом припекти! Пацан сказав – пацан зробив: розжарили на вогнищі столову ложку, приклали. Запахло смаленим. Сьома ніжками дригає, мовчки на вербу показує, мотузку протягує, сльози якісь сентиментальні... Я запропонував непрямий масаж серця і штучне дихання. Хлястік витяг поліцейський електрошокер. Йому брат із загранки привіз, це тоді був крутий гаджет, ми його тільки у підпільних відео бачили. Сьому судомить. А тут ще Зяма з туристичним томагавком! Сховай, кажу, придурок, бо укушений ще подумає, що ми грудну клітку рубонуть зібрались для прямого масажу... Але до такої інтенсивної терапії не дійшло. Світало. Вирішили добиратися до найближчої швидкої допомоги. Поки збирались,

Хлястік вирубився. Слабак! Благо речей менше – портвейн лакали не по-детськи – хтось ляпнув, що спиртне рекомендують при укусах змій*. Доплентались до траси. Хлястік де на трьох, де навкарачки. Ми теж... Казали, я тричі падав. Брешуть, не пригадую... Передрімали в копиці. Сьома блює, але вже слабо, без напору. Нас, чесно кажучи, всіх вивертає: я всю жовч вистругав, печінку почав... З тих пір на портвейн «Приморський» дивитись не можу. Чи на «Таврійський»... Та зараз його щось і нема... Сьома, укушений, найкраще тримається – зміюча отрута, вочевидь, блювотний рефлекс придушує. Вилізли на трасу. Обличчя, після ночі портвейну, приємного світло-зеленого кольору, очі – перестиглі вишні-шпанки, ось-ось порепаються... Духан від нас, наче від ями-нужника біля стійбища диких вікінгів, які обжерлись недосмаженим веприком і недозрілою ожиною. Чи від сарматів-скіфів, азіатів з розкосими очима... Крім блювотини, стійкий штим свіжої діареї... Не всі ж-бо насмілювались до кущів добігти – там же гадюки. Біда, та й годі! На асфальт повиповзали. Махаємо, кричимо... Пара машин зупинились – побачать наші морди, покрутять ніздрями і дають газу! Хлястік ніяк не очуняє – давай, каже, візьмемось за руки, станемо поперек траси, як у «Кавказькій полонянці» Нікулін-Віцин-Моргунов. Ага, я кажу, – а посередині Укушений. Штани йому приспустимо – і задом до глядачів. Для переконливості. Розвернуться за міліцією чи психушкою... Поки ми так приколювались, зупинився якийсь добряга на вантажній «Газелі»: в чьом дело? Гадюка, кажемо, вкусила! Што, всех??? Ви ёю з собою привезлі? В районі Кладьковкі отродясь о ядовітих змеях не слишалі! І чем ви так с утра набралися, што за вонідло?? Та ні, кажемо, не всіх, тільки одного вкусила. Сьома, покажи йому. Водій глянув, позадкував до «Газелі», вихопив з-під сидушки саперну лопатку: е-ее, да здеся жертвоприношенієм пахне, питками огнём... Да я вас, сатаністи гробаніє, на капусту пошинкую!.. Ви, підари дліннаволосія, меня не дразніте... Да я вас, бля... Помню, в Афган...

– Та туди тебе занесло! – це вже Палич зарепетував до Іванича, водія «Івеко» і обірвав побрехеньку Петровича про пригоди гадюки в Кладьківці. – Треба було брати лівіше! – «Івеко», що мужньо долав баюри вожделенних Укрмальдівів, таки зарився в пісок, ліг на задній міст. Вийшли, роздивились – кепська

справа, міцно сидимо, ще й задній лівий ліхтар десь загубили. Здоровенний блок, не менше пуда: стоп-сигнал, сигнал поворотів і підсвітка. Одірвався... Гепнувся, коли на вибоїні підкинуло і об землю шваркнуло. Пришлось розім'яти м'язи – розкопали, нарубали віток, підсунули під колеса. Хайпович підліз під саме днище, зривав нігті, вигрібав пісок з корінням голими руками. Він був найбільш галантний, пузо тоді ще не заважало... Вигреблись, розвернулися назад ліхтар шукати – тут під'їхала автівка і той ліхтар привезла. Чотири молодики шкірили зуби: може, вас на буксир взяти? Їхня прудка, мов заєць, «Нива», як не дивно, виявила чудеса прохідності. Хайпович порадив за колишнього «нашого», російського виробника легких джипів. Його розпирала гордість – він надірвав два нігті і один поперек, визволяючи важкий автомобіль з багнуки Українського раю. «Красава!» – похвалив його Палич.

За наступні три годин ще разів три рази заривались і розривались. Вже два блоки сигнальних ліхтарів грюкали в салоні. Водій миттєво помітив, коли відірвався другий. Так, Іванич був досвідчений шофер, від Бога. Будьте певні – він буквально б на першій хвилині виявив, якби хоч одне з чотирьох коліс відпало...

Доїхали...

Близько полудня були на місці. Розбили табір. Тимчасово живому Хайповичу, як і обіцяв Варавич, видали намет і допомогли поставити. Сучасний намет, красивий – жовто-блакитний. Невеличка дірка біля землі і зламана застібка-блискавка: вхід для повзаючої нечисті відкритий! Змучений безсонною дорогою, Хайпович весь час поривався вмерти на пару годин, себто заснути, але дикуни почали ритуальні танці: галасливо розводили багаття, пустували. Перманентне чаркування, чесно кажучи, вони почали ще від першої АЗС, глибокої ночі, де заправились чебуреками з пивом, запиваючи краденим розведеним спиртом. Це пійло вони називали горілкою.

Взяли міцний запас – кілька пластикових шестилітрових баклажок. Хлопці люблять, щоб була перспектива, бо «природа так і шепче!»... Хайповичу ж звело шлунок після першої чарочки тієї «горілки» і «чебурека» – шлях його тяжкий, відчуття радості вислизало всю ніч. В дорогу ж-бо тронулись проти ночі – менше пробок, не жарко...

По приїзді цілісінький день Хайпович прихилив втомлену голівку де прийдеться – шукав спокій навіть під днищем буса. Даремно. Дикий відпочинок не допускав прилягання в тіньочку. Чого це Хайпович заліг, хворий, чи що? Ставили намети, добували дрівця для вогнища, готували «кінбурнську шурпу» – закидали до верху, «з горією» відерний казан шматками м'яса, що вже було майже готове й так, без вогню, термометр показував близько 38 градусів за Цельсієм в тіні! Не солили, м'ясо було присолене ще вчора, в дорогу. Додали піввідерця вірменських спецій до шашлику та червоного болгарського перцю і «мямлили» на малому вогні до глибоких сутінків. Булькало і пахло так, що бульйон почали черпати кружками, як тільки зняли піну. Воду доливали регулярно, а горілку ще регулярніше. Товариство веселішало: ой, як смішно, море крижане, прибережна смуга води – метрів десять зелений борщ водоростей зі шматками желатину-медуз! Далі наче чисто, але як добратись? Хайпович спробував освіжитись після безсонної ночі, та куди там! Вискочив, обпалений льодяною водою, не встиг і голівку змочити! Палич зробив замір – 14 градусів! Пішли знов шурпу пробувати, точніше, закусувати...

Друга серія. СОН ЛІТНЬОЇ НОЧІ

*Похмура ніч підсилює нам слух –
До болю звуки всі стають чутливі...*

В. Шекспір

Але день, приліплений до ночі на колесах, згасав. Невгамовне товариство, що добряче виспалося в перервах між заправками бензином і чебуреками з пивком, пустувало біля вогнища. Іванич, загартований далекобійними рейсами, вже давно хропів на карематі у салоні свого авто – спекотно, душно, але трохи менше чути веселі теревені, безкінечні, мов той день... Хайпович з останніх сил наскуб травички, зробив собі подушку з чохла намету і нарешті ліг. «Я відісплюсь і знов щасливим буду!» – наївно мріялось йому. Багатий духовний світ – його власний і друзів-дикунів чинив супротив цій мрії. Не забудьте погасити світ перед сном! Тільки-но він стулив свої розпечені очі, як розтулив свій акордеон Палич – розтягнув міхи і заволав український шансон, дурнувятий приспів пісні повторювався безкінечно:

*А білий качур на ставку,
Довбає дзябалом ряску,
На тім ставку,
Куди тебе я завлеку!*

Власне кажучи, то була і вся пісня... Далі за програмою йшла російська вінтажна естрада, вона складалась із двох стрічок заспіву:

*Как много девушек хороших,
И что ж так тянет на плохих!!!*

Розладнаний акордеон хрипів басами. Співаки хрипіли тенорами, рипіли і булькали баритонами, наслідуючи Луї Армстронга, Аркашу Северного, Левка Дурка і сусідського козла-запліднювача Беню Распутича водночас. Легенду про того козла розповідав сам Ігнатенко. Беню Распутича боявся весь куток на Комуні: перед актом спарювання він ставав дибки і видавав семиоктавну агресивно-закличну какофонію – впень немилозвучне сполучення утробних риків, що естетично справляло вкрай негативне враження...

Після експромтного бек-вокалу йшов розлогий рефрен, а за ним – коломийки з сороміцькими вигуками. Зрідка пальці музиканта потрапляли в тему, що абсолютно не псувало загального враження: *увертюра до апокаліпсису*. Музпідготовка всіх учасників переконливо свідчила: якщо вони десь і вчилися співати, то точно не по нотах, а по весіллях...

Палич і вокалісти не на жарт розчохлались. Душевний був квінтет! Група «ДД» – «Дебільні Дауни» – таку характеристику дасть їм потім сам гармоніст Палич: «Співати не вміють! Заважали тільки... Нічого, ще три-чотири поїздки – і я таки розучу до кінця хоч одну пісню. Ну, на крайняк, хоч приспів!»

Хайповичу вдалось на мить упасти в сон, але із рятівного забуття його викинуло знавісніле хорове гарчання:

Беса мы, бесса мы муччим!

Цей приспів повторили шістнадцять з половиною разів... Геніальний переклад з іспанського приспіву «Цілуй мене, цілуй мене ніжно!» дуже вдало, цієї буремної ночі зробив Глебич, і товариство високо підтримало його творчість. Клавіші старенького акордеону самі тикались в тему всесвітньовідомого геніального шлягеру, так їм осточортіли неслухняні пальці Палича! Надії на те, що він сьогодні чи завтра, чи взагалі колись розучить хоч одну пісеньку до кінця, танули з кожним акордом... Відтак «Бесаме Мучо» Хайпович не дуже любить... Багато ще було пісень, та жодної ніхто не дотяг до кінця – оперативна пам'ять співаків обмежена...

Вже зазоріло коли розповзлись по наметах... «Тиша – це найкраще, що я чув», – радів, змучений бісівськими наспівами Хайпович, вкотре вже провалюючись у життєдайний сон... Аж раптом його свідомість різонула думка: як це ж я не перевірів палатку на предмет кліщів, гадюк тощо! Скільки разів йому про це нагадував Олександр Вобленко, відомий мандрівник і природознавець! Хайпович похапцем присвітив ліхтариком, оглянув одяг, постіль, обмацав тіло, особливо ретельно оглянув інтимні місця, навіть використав люстерко. І точно, є кліщ! – тільки що присмоктався під коліном, ще не встиг вгвинтитись... І був легко видалений! Хайпович полегшено зітхнув і розслаблено розтягнувся на надувному матраці. На всякий випадок дослідив променем ліхтарика дах намету, з середини. І, о жахіття, над

головою, на відстані долоні *сидів каракурт!!!* Самець*, чорний, зі світлим тонесеньким обводом навколо черева! Точнісінько такий, як показував Вобленко на світлині: *зміни клімату – на Кінбурнській косі з'явився каракурт! Укус його у 50 разів отруйніший, ніж укусу тарантула, а отрута у 15 разів сильніша за отруту гримучої змії!*(див. Вікіпедію).

– Це я його з травичкою в подушку запхав, а він виповз! Що робити? Хайпович погарячкував і, не думаючи, щосили притис павука склом ліхтарика до матерії намету. Але розчавити не вдалось – над лінзою ліхтаря виступав ободок, і тверда комаха потрапила в пастку, наче шершень, якого глава сім'ї, такий собі дядечко Поджер, наклав мініатюрною філіжанкою і притиснув до стелі, розтягнувшись – однією ногою на столі, другою на пуфику... – От як його знешкодити? – панічно метикував Хайпович, лежачи з ліхтарем над собою. Тремтячи від страху, він зняв з ноги одну шкарпетку, зіжмакав у кулаку і спробував злегка відхилити вбік ліхтар, щоб хутко роздавити смертоносного гостя. Та не так трапилось, як гадалось, – павук упав за виворіт його тільника! А, Боже ж ти мій!!! Хайпович, мов ошпарений, вискочив з намету, стягнув футболку – немає павука-вбивці! Перетрусив усе шмаття – немає смертного лицетворіння! Обмацав себе – є укусу! Якась ранка на шії... Нікого не став будити, бо ще підвісять на сосні кримській, щоб отрута вище не пішла. Випив – три раунатину і одну пігулку сонату. Хайпович вирішив зустріти неминуче, як належне, уві сні. Мужньо та мудро...

– Як би там не було, я встиг чимало: нужник побудував типу сортир дощатий, надвірний, один, себто сам робив, одну штуку, компостну яму викопав, колодязь один, правда, допомагали..., пічку склав... дві, гараж... два, навіть три штуки, захистив одну дисертації, вже одноосібно, написав 180 праць... 182, хоч більшість у співавторстві, виростив сад – 37 плодових дерев..., а може, 42, плюс кущі смородини, лохини, агрусу тощо, ще 1, 2, 3, 4, ... штук 50 чи 150 кущів чорноплідної горобини, три кущі годжі (тібетського барбарису) десь притулив, ніяк не знайду де, бур'ян піднявся, присядеш – за два кроки не видно, а ще ж айва десь, кущів п'ять, – сумував, рахуючи і провалюючись у небуття, Хайпович. – Я був живий неправильно... тимчасово... Бур'ян – то гріх! Даремно... Сауну побудував... Думаю, це плюс! Хоча

сумнівний... Отакі мої здобутки, слід на землі, моє *свідоцтво про життя*... Ага, ще ж будиночок збудував, нині занедбаний... Віршики писав без співавторства – це, правда, мінус... великий, поезія справа грішна, але ж не навхрест – і в пекло? Грошей вони не принесли, в цьому сенсі безгрішний я... Сина виростив..., двох – не менше, дружина допомагала, єдина і неповторна, найкраща з усіх, як же я забув указати...

І він заснув. Та через дві хвилини (дай Боже йому витримки!) Хайповича підкинуло на надувному матраці, мов на батуті – з-під ніг почулося шурхотіння і сичання. То згортала і розгортала тугі кільця гримуча змія, готуючись до смертоносного удару! Хайпович, перебуваючи у снодійному чаді, підскочив. Але в наметі – порожньо, все було викинуто раніше.

– Де той вражий павук, хоч би він цю гюрзу вжарив! Доспівались, бісамучисти! Гади до мене поховались! – аналізував свої прикрощі напівсонний Хайпович.

Запанувала тиша, пекельні пришельці розповзлись. Чи поховались....

– Ну, все, мать вашу так-раз-так, перетак! Жальте! Неправильно жив! Як виживу, кожному дню радітиму. Добро людям творити буду, зарядку робитиму, жерти буду в міру, дози урізатиму... Радітиму дрібницям..., наприклад, платні заробітній..., щотижня в сауну ходитиму..., без надмірностей всіляких, собак безхатніх підгодовувати буду, – натхненно, сам собі і Всевишньому обіцяв він.

І – впав у сон, як сокира в воду. Та через три хвилини (дай Боже йому витримки!) Хайповича знов підкинуло на надувному матраці, мов на батуті – знов зловісне шелестіння і сичання, наче кобра шкіру скидає. І на цей раз Хайпович у сонному маренні таки знайшов ту анаконду – то був хрущ! У пожмаканому целофані заплутався, дряпався об пакет, свистів крильцями, шукав виходу... Талановито зображав лицетворіння смерті – змію...

Хайпович знову заснув. І його не підкидало. Близько години...

Прокинувшись, Хайпович ідентифікував себе не одразу. Десь півхвилини тривав найвищий рівень кайфу – повне забуття минулого, відсутність страху перед майбутнім, болю і тривоги, неусвідомлення безміру безглуздя власного короткочасного

скніння і вічного хаосу Всесвіту: «Звідки я прийшов? Хто я? Куди я йду? Навіщо?».

Та поступово свідомість повернулася до райських Мальдів. Незважаючи на буремну ніченьку, Хайпович відчув себе бадьорим. Здатність перезавантажуватись за кілька хвилин сну в нього збереглася ще зі студентства. Пригадавши укус каракурта, він боязко мацнув ранку на шиї – присохла. «Може, то і не отруйний павук був? Та і взагалі, може, то комар вжалив... Ще позавчора...» Радість, що він буде жити, переповняла Хайповича недовго. Скинувши рушник з очей, яким він прикривався, бо сонце вже стояло високо і сліпило через покров намету, він закрижанів від жаху: *над ним висіла гюрза*, на відстані витягнутої півруки!!! Вона просувалась у малюсіньку дірочку, яку прорвала у захисній протимоскітній сітці провітрювального віконця на верхівці куполу палатки і гіпнотизувала Хайповича немигаючими очима. Ніякий не вуж! Морда пласка – для зменшення опору повітрю під час смертельного випадку... Точнісінько, як передок японського потягу Shinkansen, що вистрибує з тунелю зі швидкістю 603 км/год...

Добрехався! «Зарядку робитиму, жерти буду в міру, дози урізатиму... Радітиму дрібницям... Кожний день стрічатиму радісно, з подякою...» – наобіцяв, брехло! Розкусив мене Господь, страшну смертоньку послав... – блискавкою пронизало пам'ять Хайповича.

– Отче наш, що еси на небесах! Нехай святиться ім'я Твоє... – гарячково готувався до зустрічі з Всевишнім умовно живий Хайпович. Так, в падаючому Боїнгу атеїстів не знайдеш!..

– Га-га-га!!! – почувся життєрадісний регіт знадвору. – Бач, аж на верхівку намету залізла, на вентиляційну сітку. Це вона за комахами полює, вони там застрягли... Чого доброго, Хайповича налякає, він спросоння ящірку за гадюку сприйме! Вона голову у дірочку... – так прокоментував побачену картинку Палич, – класне буде фото!

І точно, ящірка миттю витягла голову з середини, і її темна фігурка завмерла на прозорій сітці зовні даху, як силуети Авеля і Каїна на жовтому диску Місяця, коли той Місяць уповні. Хайпович порахував пульс – 137 ударів за хвилину! Перехрестився, витер холодний піт, тяжко зітхнув і порадів новому ранку: до рідного ліжка було близько 800 км, до

найближчого медпункту 8 год по ямах-баюрах, а попереду – ще вісім ночей райського відпочинку...

Невгамовне товариство вже приймало крижані процедури – море так і не нагрілось... Розіграли залишки шурпи, ще чверть відра:

– Хайпович, вставай, царство Боже проспиш! Природа так і шепче: позич... здоров'я і таки випий! Скільки ти цікавих нічних забав прогавив!..

Хайпович беззвучно ворухив пересохлими порепаними вустами – творив молитву. Саме творив, оскільки бабуся Марта так і не втовкла протягом щасливого дитинства в його куці мізки цілісний текст «Отчешашу»... А тепер що: «спаси і помилуй, поможи мені, **Telegram** – багатоплатформовий клауд-месенджер з функціями VoIP, котрий дозволяє обмінюватися текстовими та голосовими й відео-повідомленнями, фотографіями, файлами багатьох форматів... Чи, прости мене, Господи, «**Viber-WhatsApp-Facebook Messenger** зі швидкістю **5G???**»

Третя серія. ЯГОРЛИЦЬКИЙ КАРЛИК

В житті кожного нормального хлопчика настає пора, коли він зазнає непереборного бажання копати землю, щоб знайти сховані скарби.

– А золото тут знаходили?

– Аякже! Регулярно! Скіфське, шумерське, ханське...

– А де? Можеш показати?

– Ноу проблем! За Волижанським лісом є курган, поблизу Рожевого озера. Його щоліта риють. І осінь. І зиму. Весною починають... День і ніч лопатять... пісок просіюють... як на Клондайку...

– Що, чорні археологи?

– Та ні, наче наші. Хіба бомжів наймуть, з собою привозять... Так ті темнуваті. А так, негрів не помічав...

– І щось знаходять?

– Аякже! Регулярно!

– Ну? Що?

– Ну, шолом Олександра Македонського знайшли...

– !!!

Жора Морпіх з готовністю підставляв чарку і відповідав на запитання майже дорослих хлопчиків з екологічного дозору про скарби Кінбурнської коси. Скажемо по секрету, у них був металошукач, який вони планували використати як золотошукач. Чи, принаймні, як сріблошукач... Та хоч і мідь, бронза... Жора Морпіх привозив їм свіжу воду, свіжого криля, навіть столового стола доставив. У нього був мотоцикл, замість коляски здоровенний ящик, у котрому поміщалося чотири 40-літрових бочок. Двигун – із роз'їденим сіллю і прогорілим глушаком. Так було з усіма місцевими транспортними засобами, бо всі калюжі пересолювались внаслідок весняних розливів озер та лиманів. Водій Іванич на зворотному шляху загнав свого буса на першу ж мийку, рятуючи днище і все авто від соляної іржі. Отже, було чути за десятки кілометрів – під'їжджає Жора! Двигун ревів, як у Боїнга при злеті, скоріш, при аварійній посадці на пузо, бо ще була хмара куряви. Поляну накривали заздалегідь:

– Ех, нап'юсь! – приречено кидав на пісок камуфляжну панаму Жора і прилягав до столу.

– А ну ж детальніше про той золотий шолом!

– Ну, викопали якусь посудину, схожу на нічний горщик, кажуть, Македонського. Їхній академік танцює, цілує, плаче... Всі

думали, вони його тихенько розпиляють тут же... Чи розрубають і розбіжаться в різні боки, поки менти не пронюхали... тепер копи... чи слуги народні... Так ці археоїдіоти повідомили державі... А це тітка ненаситна... Багато племінників і племінниць – корупція, мафія... їхня інфраструктура... фіскальна, пенітенціарна служби... Злиття зі злочинним світом... моноліт. Ну і приїхали троє урок на верблюді – Доцент, Косой і Хмирь – та й поцупили той шолом...

– Знущаєшся? Ти ще скажеш, що там і Василь Алібабаєвич Алібаба був... Ти нам кіно «Джентльмени удачі» крутиш?

– Чом це я маю брехати?! Василь Алібабаєвич вже в колонії їм на хвіст упав... Це всі знають. Я тоді в морфлоті служив. А фільм вже потім знімали. Гришаню Зіперовича ще в масовці задіяли. Це мій сусіда. Бачите, нема зуба. То він мені вибив. Душевний пацан! У те кіно запросили його разом із Люською Шаурмою, співмешканкою. Сцена на базарі, з верблюдом... У короткому прикиді та Люська, довжина спідниці – як ширина цього портупея... Мода тоді така була... кінець 70-х... Краса! Їм тоді за масовку 6 крб 50 коп видали. На двох. Півлітра горілки на той славний час 4,12 коштувала. А ви кажете! Чисту правду вам виклав... Потім уже Люська в Очакові торгувала і стала Шаурмою... Міні вже не носить... на людях... а так, приватно... може, навіть і панчішки ажурні з підв'язками... Одного разу моя дружина повезла свіжий криль аж на Херсон, так вона дала..., Люська, такий майстер-клас... як згадаю, так знов хочеться... жити... любити...

– А нам покажеш?

– Ви що, хлопці? Я не по цих ділах, я натурал! Які підв'язки, які панчішки! Ви так з морпіхом не жартуйте! Я ось ці 0.7 літра за 0.07 секунд об голову можу розгатити! Не встигнете згрупуватись!

– Ти могилу покажи, де копать...

– Кому копать? Еге, мужики... Ховайте вилки-ножі, я голими руками... вас.. щас... і в піски зибучі... є тут місцинка... всіх... За два рази вас перевезу... на МТ-10, у ящику... по ранжиру, груз-200... Пам'ятаю, одного мордою вниз, кормою догори та безодня заглитнула... Як «Титанік»...

– Кого це ти?

– Toyota Land Cruiser 300. Чим крутіший джип, тим далі трактор... Поки господар за допомогою бігав, його броньовик зибучі піски проковтнули... Морда, себто передок у нього був важкуватий... Не знайдуть вас... Не дратуйте мене! – Жора Морпіх загрозливо почав підніматись і стягувати смугастого тільника. Заграли круті біцепси і татухи, як у капітана Флінта, котрі він набив, ще будучи юнгою після першого огинання мису Горн. Зграя дикунів-відпочивальників злякано презирнулась. Вони вже починали жалкувати про щедре пригощання Морпіха. Довелось відкорковувати ще одну пляшчину...

– То я шутконув. Для розрядки – вчора я двох зарівав... Вони так ніжно тулились... Поросята в'єтнамські... Ніколи більше не візьмусь. П'ю, а забути не можу! – Жора витер скупку сльозу і знов підставив чарку.

Ледве допитались, де той курган, позначили його на мапі.

– Тільки обережно, скарби Карлик береже! До того, хто потривожить скіфські поховання, підкрадається вночі в чорній хламиді... чи в кривавій мантиї до п'ят Ягорлицький Карлик. Він приходить здебільшого до тих, хто засинає без даху в голові... над головою... в наметі... До святоблудів... У кого золото-срібло у мертвих вкрадене... Стережіться!

– Який ще карлик? Звідки він взявся?

– З підземелля вибігає! Тут їх ціла мережа, таємні ходи, ще з часі Борисфеніди. А може, шумери залишили... Я їх не знаю, ніколи не бачив. Ще кажуть – інопланетяни...

– Карлик із підземелля? Ти нам що, ще один фільм, «Привид замку Моррісвіль» хочеш прокрутити? Теж тут знімали?

– Моррісвіль, Баскервіль – все у нас... Стережіться, – бурмотів, засинаючи Жора, – підкрадеться, прошепче на вушко вирок і надріже сонну артерію кликом... і в колодязь, в грот підземний, в катакомби втече... На ранок – калюжа крові і нездорова блідість, сині вуста... зелені... Ех, жалько вас... свиней... всіх жалько...

Через півгодини Жора Морпіх проснувся тверезим, розбудив всю Кінбурнську Косу ревом свого МТ-10 з двометровим ящиком замість коляски і мовчки поїхав до рідної жінки. Чи ще кудись...

Товариство спало. Прикидались, хай йому грець, тому Морпіху!

На ранок двох дикунів довго не було. Вони ще вдосвіта, таємно шукали скарби на вказаній могилі. Голяк! Знайшли бляшанки з-під консервів серед купи порожніх цілих і битих пляшок, уривків пакетів та іншого мотлоху-посліду любителів природи, зокрема пластикову табличку формату А3: ***Козаки! Бережіть рідне довкілля, відпочивайте в Турції!*** Ще знайшли якийсь обладунок з похідного комплекту скіфського чи давньогрецького воїна, скоріш за все самого Македонського. Петрович сказав, що ця посудина виготовлена з метеоритного металу, дуже схожого на алюміній, вона побита часом, аж зелена. Алюмінієва реліквія мала велику цінність – вона дуже змахувала на миску, нею можна було б прикривати голову для захисту від бурульок, проходячи під дахом, наприклад, під гуртожитками №1,2,3 тощо.

Опівдні Хайпович позичив металошукач і під насмішки колективу пройшовся з ним вздовж лінії прибою. За півгодини з культурного шару пляжного пісочку він вилучив:

1. Два скіфські ланцюжки 375 проби;
2. Один скіфський медальйон без проби, але з чеканкою портрета, за словами Петровича, «обличчя римлянина часів занепаду». Портрет як дві краплі води був схожий на самого Петровича на ранок після новорічного корпоративну;
3. Одну скіфську монету на 25 коп;
4. Одну скіфську блешню без гачка.

Але, як сказав Петрович, що знає все, найбільшим його здобутком був уламок наконечника Списа Долі або Списа Христа. Це одна із найбільших реліквій християнства. Цього списа римський воїн Лонгин встромив поміж ребер Ісуса Христа, розп'ятого на Хресті, щоб припинити його муки.

Петрович щиро привітав Хайповича:

– Дух захоплює від одного тільки перерахування імен тих, хто володів або хотів заволодіти цим артефактом: Юлій Цезар, Йосип Аримафейський, імператор Костянтин Великий, вестготський король Аларіх, вождь гунів Аттила, Карл Великий, Фрідріх Барбаросса, Наполеон, Гітлер і Черчілль...

Знахідку обмивали до пізньої ночі. Під кінець Варавич висмикнув шість металевих кілочків з-під власного намету і

пробував довести, що вони нічим не відрізняються від знайденої реліквії, просто вони цілі, а не облямані. Але його не почули. Іванич обтер рушником метеоритну миску, поклявся, що це святий Грааль, і вся ватага випила прощальний вечірній ковток горілки з цієї священної чаші... Володарі Спису Доли і Святого Грааля приречені на вічне володіння світом. Розуміючи нелегкий тягар такої відповідальності, братство тяжко напилось і послуло...

Наведемо приклад ще однієї пересічної ночі Хайповича. Сон уривчастий: в животі болить від з'їденого, в голові – від випитого, в попереку від тортур на надувному матраці, ще від першої ніченьки, коли його ледь не зжерли каракурти і гадюки. Той матрац Хайпович то надував, то здував всю ніч, добираючи ступінь твердості для комфорту, допоки не розпластав його зовсім здутим. На другий день він виміняв у Іванича каремат замість того клятого матрацу, від прогину на якому стрельнуло в попереку, на карематі йому стало затишно і комфортно – приблизно, як на асфальті, покритому простирадлом... Тепер боліло все: «... и душа, и мысли, и лицо, и одежда...». Але все-таки Хайповичу, що весь болів, пощастило задрімати – аж раптом тишу розпороло діджеївським текстом:

– Всім, хто пережив цей день спекотний! Веселої півночі блогерам і дігерам, баристам, акаунтистам і трактористам! Діджей Ракелла на хвилі «Радіохерсон» виконає всі потаємні нічні бажання! Почуйте себе в ефірі! Приймаємо заявки, наш номер... – ось так заревів приймач у самі вуха, хоч він був у сусідньому наметі Іванича, котрий мав за звичай засинати в прямому ефірі, в обіймах із приймачем. Очевидно, він його впустив із грудей, ввімкнулася максимальна потужність – і понеслась божевільна репнута музика, дурнуватий приспів:

Батлив Дуню з фаєрболом –

Вже пищала: «Я готова

Зафоловить в інстаграмі,

Всі хайлайти про Маямі!»

Далі вже Хайпович вже не стерпів:

- Іванич! – істерично заволав він у бік сусіда. –
- Га??? Що таке???
- «Херсон» вимкни!
- Навіщо?

- Спати заважає!
- Кому?
- Мені!
- Я-то вимкну, так тоді ж хлюпіт хвиль! Теж вимкнути?
- Вимкни, мати твою! Хвилі заколихують!
- Ненормальний якийсь! – буркнув Палич, але приймача вирубив, і табір таки заснув.

Близько світанку Хайповича підкинуло на матраці – *хтось шепотів йому на вушко!!!* Він злякано підхопився – біля нього в наметі рачкувала якась потвора, закутана до самих п'ят у накидку кривавого кольору! «Ягорлицький Карлик!!!» – різонула, мов серпом по обох півкулях мозку, страшна здогадка. «Це він за скіфським ланцюжками 375-ої проби прийшов! Закляття прочитав і кликом... по вуху. Промазав, сонна артерія наче ціла! Я його з ніг збив...».

Хайпович з переляку кинувся з намету і, заплутавшись у мантії Карлика, що теж рачкував до виходу, гепнувся прямісінько на прибульця з підземелля, скарбника мертвих! Карлик пручався, скавулів, харчав, вовчими кликами і кігтями рвав мантію і Хайповича, аж шерсть і піна злітала... Він не міг звільнитись – борсався під Хайповичем, заважаючи обом страсотерпцям втекти подалі від наглої смерті. «Я його впіймав! Рятуйте, хлопці!!! Це Карлик Морпіха!» – ні живий, ні мертвий заволав Хайпович.

Народ, тверезіючи, виповзав з наметів. Налаштовані були рішуче:

- Ану відхились, я його битою огрію, – не розгубився Глєбич. Він завжди лягав спати з тещиним макогоном, якого вперто називав бейсбольною битою.

- Дай я рубону! – Петрович вимахував мачете.

- Живим берем! В'яжи його, для науки унікальний експонат!
- підкрадався Іванич із шнурком від власних шортів.

Аж раптом Глєбича пронизала здогадка:

- Хлопці, а де мій Гарчик? Чому він не допомагає? І як він цього Карлика взагалі сюди допустив?

Запала тривожна тиша. З-під Хайповича нарешті показала руда морда доброго спанієля, переляканого і заплутаного в чохлі для гумового човна.

– Ой, Боже ж ти мій! Друже! Ці звірюки хотіли тебе вбити! – Глебич обнімав Гаррі зі сльозами на очах, люто позираючи на Хайповича.

Запала мовчанка. Дикуни з кожним днем все гірше переварювали людей, і тому з кожною годиною все більше любили собак...

Гаррі не дуже поважав нетверезого господаря Глебича, і коли той приповз цієї ночі до намету, люто гарчав на нього, аж поки Глебич не вигнав його з хати, запхавши у легку брезентову бордову сумку, щоб той не змерз. Ну, і собачка знайшов притулок у Хайповича, від якого майже не відгонило дешевою горілкою, пивом, віскі тощо.

Далі було...

Четверта серія. СЕЛФІ: ШАУРМОНИ!!!

Якого б персонажа ти не придумав, так чи інакше він буде вирощений з твого досвіду і твоєї пам'яті.

Умберто Еко

Усі дні дикого відпочинку відбувалася боротьба за місце в тіні після обіду. Тінь, штучно створена маскувальною сіткою, натягнутою між корпусом буса і жердинами, була куца, пекуча і на диво рухлива, весь день майже по колу тікала від сонця.

Було тільки одне деревце в околі табору, невідомої породи, і його тінь, густу, наче від рибальської сітки з дуже крупним очком, анексував Хайпович. Сидів, щось крапав до записника або читав, вкрай рідко реагуючи на заклики: *ходи сюди, митєц! Перехили чарку, втамуй спрагу життя, пришпор натхнення! Загострись, освіжись... Впусти струмінь мрії в мряку сьогодення! Вгвинти штопор фантазії в прес буднів! Вгони вістря безуму в драглистий студень депресії...*

Та сьогодні дикунів звалив сон після тривалого, дуже пізнього обіду: «Ярило втомлений сідає, вина баклаг до рук лягає: і зле, і добре – все покине, душа твоя у сон полине. Вуста шепочуть: тато-мама, спасибі, що на світ пустили, спасибі, хлопці, я прозрів – устиг зрадіти, значить жив! Морфей обійме...»

Але ідилія раптово була розірвана нищівним несусвітнім гармидером. Почувся громоподібний кінський тупіт, пронизливий розбійницький свист, вереск «Рятуйте!!!» і тюгукання, наче вершник апокаліпсису на велетенському жеребці доганяв втікача-грішника і нещадно періщив його канчуком, навертаючи до рідної домівки, тобто до пекла. Важкий і гучний був біг. Очевидно, цей грішник мав неабияку вагу, як матеріальну, так і духовну, – тяжкий був сам, гріхи його ще тяжчі... Цей гвалт стрімко наближався до табору. Почулися постріли.

Картина трохи прояснилась тоді, коли на територію табору вскочив Хайпович із професійним фотоапаратом в руках. За ним прискакав вожак табуна диких коней. Обоє важко хапали повітря. Жеребець косив ліловим оком, м'язи його грали, як у Рембо Сталлоне перед камерою. Він зупинив галоп і, нарешті, заляк, врізавшись грудьми в натягнуту стропу від парашуту. Цю пересторогу – мотузку з підвішеними на ній порожніми бляшанками і пляшками протягнув мудрий мисливець Палич для захисту від диких коней.

– На *мормонів* напали *шаєни*, піднявся табун, мустанги ринули на табір, шаєни теж! – це так шкірив зуби Іванич, який перший зрозумів ситуацію, – теліги в коло, будемо відстрілюватись! – він із дитинства привіз книгу Фенімора Купера. Чи Майн Ріда про індіанців Дикого Сходу...

– Га? Що таке? – спросоння рявкнув Варавич, прикриваючи своїм тілом найдорожче – сумку з «останніми» пляшками віскаря. – Які, нах... *шаурмони*??? Що за бля...

Хайпович добіг і лягнувся на надувний матрац, легені його розривались, хапаючи повітря. Груді ходили ходором, обличчя перекошене від жаху, очі заковувались під лоба, його судомило. Він, як окунь-горбач, якого таки витягли на міліну, довго ковтав повітря, відсапувався, харчав, витирав сльози... Нарешті важко видихнув, і між ним і Варавичем відбувся змістовний діалог:

- Ху!
- Як??
- Ну!!
- Дебіл?
- Даун!

- Херакнуть??
- Ага! Дибом!..
- Без табурета??
- Угу!..
- А, йо...штвою...
- Мать... На раз!
- Шо? Та щас!!!
- Та не пи...
- Ех, ...бать-мать-копать!!! Копитами....
- Та ну на! Йо-маййо!
- А наййо?!
- Єті-твою..., згрібать-пакувать! На Велику Землю!...

Ненормативність опущена: співрозмовники, очевидно, вміли читати думки по очах, жестах, пальцях, кулаках і навіть між очима. Яскрава, виразна міміка допомогли зрозуміти в загальних рисах суть події.

Тим часом слідом за жеребцем і Хайповичем приплентався Палич та прокоментував пригоду:

– Табір заліг на сіесту, тиха година... Дивлюсь, Хайпович тишком-нишком суне в сагу, до диких коней. Я за ним назирці. Що він за капость задумав? Дивлюсь, підкладається до кобилиці-златогривиці... Вожак стада насторожився: пряде вухами, косить пекельним оком, починає бити пудовим копитом і косматою гривною об землю, періщить себе аршинним хвостом, аж реп'яхи лущаться... А потім губу як закопилить, як клацне жовтими іклами, як випне нижню щелепу, як розверзне пащеку та як заірже!... Цариця небесна!!! Піна з ротяри – що з того бокалу темного баварського!.. Мороз по шкірі... це вже в мене, не в жереба..., не знаю, як у Хайповича. Той як стане дибки... та не Хайпович... жереб випростався – вище он до тієї гілляки сосни кримської... їй-Богу, до піднебесся – і на Хайповича! Той тікать... Бачу – дожене, розтопче... і мене зачепить. Еге, думаю, пора б звільнити сечового міхура... Не знаю, як Хайповичу, а мені екстрено приспічило...

– Та я просто з кобилкою хтів, а жеребець приревнував, – Хайпович уже віддихався і почав давати покази, – я з нею селфі...

– А стріляв хто? – люто перебив Варавич, починаючи розлідування. – Які ще там *шоумени* напали на *марамоїв*??

– То я! – сумно покаюся Палич. – Спасав Хайповича, шмальнув три рази...

– Так заповідник же! Гніздівля птиці. Лебеді, фазани... Поле диких орхідей, дикі коні паслись мирно... Ви що, хочете, щоб нас егері з соромом і штрафом звідси під зад турнули? Ми ж науково-дослідна експедиція, екологічний дозор... вчені ми...

– Та я ж з травмата, у небо! – пробував виправдатись Палич, – стадо відганяв! Не було там ні лебедів, ні фазанів... ні дронів... я думав...

– Це я думав – сьогодні на вечір звільнитись, за обідом шість чарочок хряпнув – три законні, обідні і три наперед, підвечірні... Це щоб звільнитись на вечір, на тверезу голову помилуватись заходом Сонця. Пташок послухати, шепіт хвиль. Хоч раз... Та хіба з вами тут...

Е-е-е-х, – махнув рукою Варавич і потягнувся до сумки з віскарьом, яку він врятував від шаєнів.

– Був же договір: зброю не брати! А фото хоч вдалося? Я сам хтів з тією кобилкою...

Ну, підставляйте чарупинки, маромої!!!

П'ята серія. МУРМУРАЦІЯ

*Щастя на боці того, хто
задоволений.*

Арістотель

Ватага балагурила після пізнього обіду. Хайпович сидів неподалік, на відстані вміло кинутого камінця. Він занурився в читання під своїм деревцем. Час від часу він піднімався і перевіряв себе на предмет кліщів.

– Браття, щось із ним коїться! – кивнув поглядом Іванич на Хайповича. Ніщо так не стимулює світську бесіду, як відсутність

котрогось з персонажів. І дійсно, цей персонаж вів себе по-чудернацькому: жестикулював, стрибав...

– Він що, Майкла Джексона з себе вдає? Підскакує, лапає себе за промежину, місячну ходу пробує вздовж лінії прибою... Ніжками чеберяє, голівкою крутить, мов той гусак дрофи... чи страус...

– Важкий випадок! Та він ще коли на плоту йшли по Десні-Ріднулі, почав фордибачить. Пригадуєте, сіли юшку з голови сома сьорбати, так він дістав чайну ложку. Мозок людини, каже, запізнюється з сигналом насичення, тому треба йому дати час – їсти повільно, маленькими порціями... Щоб не обіжратись. І взагалі, не поспішати хавку до рота пхати, треба зачекати, посидіти, погомоніти. Щоб сік шлунковий та слинки покотились. Хвилин сорок, як у ресторації.... А на фірмі, – продовжував Варавич, – до чого додумався, почепив плакатик:

Вставши із-за столу голодним – ви наїлись;

якщо ви встали наївшись – ви переїли;

якщо встаете переївши – ви отруїлись.

Ну хіба здоровій людині після виснажливого дня, з підпаленими нервами, розкряним серцем та запльованою душею, таке можна читати! Після п'ятої чарки таку мудрість хочеться і в... кудись заткнуть! Людське спілкування – це ж суцільний клубок оголених емоцій, а такі лозунги провокують інфаркт напередодні інсульту! Їх можна читати тільки під час недільної відпустки, після неквапливої прогулянки тінистими алеями та катання на човні і п'ятаканнями про розум, честь та совість як лебедя, рака і щуку...

– Цей гуманітарій мені жодної ночі не дав спокійно поспати! – підключився до перемивання кісточок Палич, – наші намети поруч, так цей навіжений ночами викручує надувний матрац, пакетами шарудить, харчить в екстазі... Не інакше, як бабу собі надувну мостить!

– До кобилиці-златогривиці приставав! Це коли табун нас ледь не розтопав. Селфі – то відмазка...

– Ви не повірите, вночі вискакував, опускав штани і, прости Господи, через люстерко свої сідниці розглядав! – це вже фактонував Іванич.

– А пам'ятаєте ту ніч, коли ми пили зі священного Грааля? Так не дав же заснути! – кинув і свій камінчик Палич, – тільки я

стулив повіки, він як зарепетує: «Хер, тобі, сон, слухай, сучара, говір моря!» Я тоді під «РадіоХерсон» сумирно вирубався...

– І Гарчика нашого ледь не розчавив! Це коли його Ягорлицький Карлик полоскотав... – додав компрометуючої інформації Глебич.

Тут ватага звернула увагу на великий блокнот Хайповича, в який той інколи щось занотовував, а сьогодні забув на даху намету. Заглянули: сторінка записника Хайповича було акуратно поділена навпіл, і ось що побачило там допитливе товариство:

Що було хорошого	Що було поганого
1. Не вкусив каракурт	1. Слабка, не яскрава мурмурація
2. Не заповзла в намет гадюка	
3. Шлунок наладнав роботу	
4. Кліщ присмоктався злегка і в доступному місці	
5. Мочиморди толерантні	

Прочитали. Запала тривожна тиша.

– Тю, та він що, зовсім старпатів! – після мовчанки спантеличено мовив Палич.

– Страмницюга! – обурився Петрович, – малограмотність малоросійська... Не вмє правильно писати – «мастурба...»

– Та ні, тут щось серйозніше! – обірвав його Варавич, – що він задумав, нащо цей записник підсунув? Муркотизація... мамонізація... мумііація... щось воно не теєчки... що він готує?

– Він комусь у телефон муркотів, когось мурмурочкою називав, – пробував логічно мислити Петрович.

– То я! Не мурочкою, а мормулеточкою! – не на жарт образився Глебич, – нормально говорив, а не муркотів. Нічого вуха нашорошувати, чужі розмови підслуховувати!

– Та ти і коли тверезий так мурмукаєш, що не хріна не добереш! Правда, тверезим тебе мало хто бачив, три дні вже тут... – відрізав Петрович.

– Та хватить вам, муркотики! Чую, справа тут не в муркиці!
– від нього всього можна чекати, – стривожено мовив Варавич, – скоріше найгіршого...

– Точно. Тут же прикордонна зона, – приєднався до аналізу ситуації Іванич, – пам'ятаєте, вчора над нами дрон завис, так він йому дулю тицьнув...

– Не знаю, що то за *маразмація*, чи як її там, а на їхній *презентації* мені довелось побувати! – Палич вирішив поділитися спогадами з товаришами, – прибігає до мене минулого літа Хайпович, позич казан тривідерний, каже, приїхав Коц-на-Бобер і буде презентацію «Збичі мрій» робити... Я того чудіка ще з Десни пам'ятаю, на плоту йшли. Ох і фрукт! Одвези, просить Хайпович, посуд і продукти, ми тобі заплатимо... Ну, я згодився. Повіз їх аж під Хвилівку, до смітезвалища міського. Що таке, питаю, може б вас на базу в Ядутах? А вони вперлись: тільки смітник! В Україні це найсвятіше місце для такої авангардної творчості. Приїхали задалегідь, розпалили вогнище як площі Кампо деї Фйорі у Священному Римі для страти без пролиття крові якогось еретика, скоріш за все, поета... чи поетки... Кажуть: будем готувати справжній козацький куліш!

Закидали в казан 8 кг дрібнонарізаної підчеревини, висмажили до шкварок, добавили 4 кг цибулі, 7 кг гомілок з «Нашої ряби», болгарського перцю, свинячого ошийка – всього багато. Долили води, сипнули пшона, вкинули бульби, моркви. Мямлили на повільному вогні години дві-три. А далі дали спецій: лавр, кріп, чебрець, хмелі-сунелі, коріандр, розмарин, насіння гірчиці, барбарис, шафран, пажитник, сумах, орегано, майоран, куркума, чорний перець... Коментував Коц-на-Бобер: «в якості замітника королівського шафрану бажано дати так званий мексиканський шафран, його характеризують як гіркувато-пряний, а запах – медовий. Можна давати тільки куркуму, вона фарбує їжу в жовтий колір і пряність її має дуже широкий букет ароматів, тут вам і мускатні нотки, і горіхові, і навіть деревні...». І справді, пішов такий аромат – слинки котяться, а я ж з ними обід пропустив! Не витримав, відігнав свого Volkswagen Caddy на стоянку і повернувся на таксі.

А там уже шабаш у розпалі. Підводяться по черзі і трандять не по-людські про своє бачення свого розуміння... І творчості, і

життя, і життя в Україні... Ну, і про розуміння та бачення «Збичі мрій» того Коц-на-Бобера. Я вам скажу, мужик він непоганий, але його книга така ж чудернацька, як і ім'я... Підвівся якийсь вусань з оселедцем на голові, очевидно, один із пресвітерів їхньої секти (а як же ще назвати їхнє збіговисько!) у вишиванці та джинсових шароварах, заклепки замість матні, і видав такий текст: *«Коцнаб нам відкриває темні підвалини світогляду, впорядковує абсурдність хаосу надсвідомості Гомо Цапусу... Домінує сугестивна функція лапідарної наративної ненормативної риторики, що призводить до інсайту, але це не викликає абсолютно ніякої відрази, а навпаки, приковує увагу і затягує в глибинну безодню його парадигми...»*. Оплески, схвальні вигуки... Тьху, їй-Богу! Ключові слова цього заклинання тепер використовує баба Прокопиха з Кінашівки під час обряду вигання бісів чи відвороження пристріту. Чи привороження... Я запам'ятав і їй надиктував! Короче, після шостого такого тосту я не втримався і прорвався до слова:

«Земляки-гуманоїди! Хватить лапідарити! Таке враження, що ви плевулькаєте на мові племен шаєнів з південної Африки чи йорумба з північної Америки... може, навпаки, один х... хрін. Сам я дочитав до кінця лише дві книги: Фурманова «Чапаєв» і «Муму» Салтикова-Радіщева чи Чехова... Оце вещи! Бере за душу! Там все ясно! А вся ваша безодня творчості – «дураковаляніє», як сказав би Шаріков. Теж непогана книга. Я, правда, «Собаче серце» не читав, кіно бачив. Не туманіть голови ні собі, ні читачам своїми каламутними функціями. Ви ж не прикидаєтесь, ви в натурі йорумбнуті... брехня все...».

«Ось вам! Почули голос народу!», – радісно перервав мій виступ вусань, у якого морда була вже як пожежна машина, а очі плавали, як сливи, у напрямку грудей поетки-барбі, що тулилася до нього.

І почались пренія... Ось що вибрала моя пам'ять з їхньої шаламатні:

«Хріновиння повсякденності – у ньому краса і гармонія!..»

«Кругом брехня. Це і є правда життя».

Після відкорковування 24-ої пляшки горілки – а збіговисько нараховувало 22 особини, це ж без мене – а я чарок не пропускав (одна літруха була прихована особисто мною під сидіння

«Кадику», ще до початку оргії!), пішла справжня, зі смаком вишукана романтика:

«наше призначення – чесно описати ту брехню»;

«на безриб'ї раком станеш – все одно ти самотній і незрозумілий юрбою "чужинець"»;

«алегорії логічно акцентують алогічність буття»;

«не ховайся за панциром щирого патріотизму – з під нього стирчать вуха безпросвітної тупості, нескінченного лицемірства і незнищенної людської жорстокості...»;

«на самоті фільтруй думки та мрії, а на людях – фільтруй базар!»;

«фалоцентрик! Твоя радість крутиться навколо прутня...»;

«так це ти, сучара, вилупив мій есей з альманаху?»;

«твоєю мордою об цю осину зітру межу між зовнішніми і внутрішнім переживаннями!»;

«твоя трагічна короткочасність вже заплювала Вічність!»

«веселку стиснеш – бризне гноєм!» і т.д.

У розпарі цього дійства вони почали поводитись взагалі як порядні люди: писаки пили як слід. І їли теж, що сприяло загостренню всіляких інстинктів – продовження роду в процесі пошуку істини тощо. Словом, згадали про своє земне призначення. Дивлюсь, вислобрюхий вусань у джинсових шароварах, з матнею на заклепках, повів ту малахольну поетку-барбі у кущі – не інакше, як розглядати питання про членство, радіти світу, а не вишукувати його недоліки... Оператор, що вмів жити яскраво, не тікав від радості, не ховався від утіх, але поки що прикемарив в обнімку з камерою – йому здоров'я вистачило лише на горілку. Зелений ще! Але це мине... Від журналістки «Агонії TV» потягнувся штим конопельки... А двоє віршомазів-мовників вже зовсім із короткими гужами, тягають за барки один одного: «ти, пошляк і блазень... – ти, довбоклюй і сюсюкало!..» Розслабтесь, кажу, хлопці...

– Я загуглив те слівце, послушайте:

«Намочи, серце, морду, та намочи не так чортзна як, а так, як треба. Та пом'яни во псалмі Бахусові щирого жерця спиртуозностей Тараса Шевченка...», – це перебив розповідь Палича Петрович. Його айфон найкраще ловив Інтернет на Косі.

– Ти про яке слівце?

– «Мочиморди»!

– Та про нас, жерців спиртуозностей, все і так ясно, ти нам про муро... марно... мурлошугацію... мурлобизацію... як її там, пошукай в Інтернеті...

– Мурмуратор іде! Тихіше! Поклади блокнот, – перервав аналізацію Петрович.

До гурту щирих дикунів-балагурів наближався Хайпович – до нього близь моря безкрайнього та неба бездонного прийшла думка, він її додумав, і пора було вже занотувати до записника. Поки не втекла...

Шоста серія. УКРРОБІНЗОНІАДА-21

*Бог, коли хоче діяти
інкогніто, бере собі псевдонім.
Імя йому – Випадок...*

– Тут рукою подати до *Тендри**. Острів такий безлюдний, там Ахілл колись ганяв черепаху. Та й інші греки бігали, – закинув тему для після вечері-сніданку-обіду Петрович, який знав усе.

– Як це «бігали» за черепахою? – здивувався Палич. – На милицях, чи що? Її що, на колісниці везуть? Чи на мотузці за харлеєм тягнуть – гонки за лідером?... Чи, мо', Ахілла прив'язали до джипу, який вже почали поглинати зибучі піски, як оповідав Жора Морпіх, і він гребеться на місці, той Ахілл, мов куриця чи наш «Івеко», допоки його Хайпович не розкопав? Ага, вочевидь, «Черепаха» – поганяло якогось чемпіона з бігу... креола, чи нашого витривалого кримського татарина... А може, вони біжать в різні боки?

– Темна ти людина! Всі чудово знають, черепаху догнати не можна! Це парадокс Зенона, дійшов до нас ще від Арістотеля, а йому можна вірити, він учив: *жартувати треба для того, щоб вершити серйозні справи*. Догонялки Ахіллеса і черепахи – це філософська ілюстрація поняття руху, простору, часу...

– Глобального вивиху розуму, прояв якого може бачити людина і нині. Якщо ця людина нормальна... Важко їй. Тепер мені ясно – ці ілюстрації привчають мислячих юнаків та юнок до брехні

з дитинства: «вірити, ібо абсурдно»... Так легше, аж радісно! – кипів від обурення Палич. Його часто пробивало на правду, бо «брехня обійде півсвіту, перш ніж правда встигне одягти черевики». Сьогодні його понесло далеко:

– Думаю, що «Чорний квадрат» Малевича має таке скособочене і розвернуте передом до безуму, а до нас задом тлумачення, як і перегони з черепахою! У тому «квадраті підсумована вся повнота абсурдності світу, це фігура, в якій починаються й закінчуються всі сенси...». Дійсно, малограмотній, невідповідній людині важко утриматись від тиражування «чорних» трикутників, п'ятикутників, кругів тощо, з метою виставляння їх на аукціоні місцевого базару з початковою ціною в 1 у.о. – наразі це ціна 200 грамів дешевої горілки! Їх утримує тільки страх одержати діагноз (без консилиуму!) після доставки у обласний психдиспансер з «чорною крапкою» в кінці того діагнозу і кар'єрі митця-живописця...

Палка промова Палича свідчила про те, що алкоголізм на початковій стадії стимулює висловлюватись щиро, різати правду-матінку, не зважаючи на авторитети. Назривала вже друга стадія: спроба довести свою правоту, тобто абсолютно безнадійна справа. Протягом спекотного дня дехто вжив достатньо, щоб мислити філософськими категоріями і робити оцінку авангардного супрематизму та вперто, до вереску, триматися своєї думки, тобто підняти до наступного ступеня стриманого алкоголізму.

– Це мені нагадує, як професор питає студента-недбайла: Ви, взагалі, знаєте, що таке залік? Ну, це розмова двох добре підготовлених людей, каже студент. А якщо один з них повний ідіот? Тоді другий не одержить заліку! – пробував виправити тупиковий напрям розмови Петрович, – треба бути в темі живопису, філософії...

– Всі ці мультки з черепахами-квадратами задля того, щоб змалку привчити пересічну людину вірити в «світле майбутнє Батьківщини» чи «обраний народ», «великий російський світ»...

– Точно, дурять нашого брата! – це вклинився в сердитий монолог Палича Іванич. – Ось вам приклад зовсім брехливої тези: «жіночий алкоголізм невиліковний!». Це ж махровий сексизм! Треба казати: «жіночий алкоголізм набагато ефективніший за чоловічий!»

– «Країна, що відстає в розвитку (черепаха!), має наздогнати і перегнати розвиненішу, якщо *темп затягування поясів* народу першої країни вищий за *темп процвітання* другої». Ось вам наслідки того, що той клишоногий Ахілл не наздогнав і не розтоптав черепаху! – продовжував фактувати песиміст, тобто добре інформований оптиміст Палич. І виголосив вирок: Дураковаліяніє все!

«Клишоногий Ахілл – причина економічної та ідейної кризи України... Масна крапка на білому тлі – як модель чорної діри, вирви, що глитає істину...», – почав був занотовувати Хайпович, та Палич напав і на нього:

– Що ти там крапаєш! Що, самий грамотний тут? – ні сіло, ні впало рикнув Палич до Хайповича, – на хріна ото пишеш, загадковий ти наш? Ну, зачитай, поясни. Ти що, нас не поважаєш?... Випий чарку, заспівай, побий себе в груди, сльозу пусти, мовляв, мене ніхто не розуміє...

– Слушна думка! – розрядив атмосферу Варавич. – Підставляйте чарупини, філософи! – він жертвував чергову пляшку віскаря.

Випили. Хайпович взяв надувну подушку, зошит і мовчки посунув до свого деревця – кліщів годувати.

– Годі теревенити про ті черепахи та квадрати! Хайпович колись мені відкрився: у нього з дитинства дві мрії – пройтись на плоту, як Гек Фінн, і потрапити на острів, як Робінзон. Так пліт ми йому вже влаштували, ця мрія закрита... Залишилось його на безлюдний острів викинути. Щоб боявся надалі мріяти! Уявіть, скільки вражень, якого унікального досвіду він набуде! Влаштуємо йому «Школу виживання бойскаута», реаліті-шоу. Може перестане надувний матрац терзати... – отаке видав Варавич.

– Ух ти! Оце ідея! Така незабутня пригода може будь-кого примусити жити, хоч би заради спогадів. Я теж хочу... – Глебич не на жарт надихнувся втіленням дитячих мрій.

– Не всіх разом! Двох не можна, будем триматись класики! – почав розвивати ідею Варавич. – Завтра зранку ми втрьох на моєму надувному човні йдемо на Тендру, безлюдний острів. Скажемо, шукати скарби Еллінів, древніх греків тобто. Скіфське золото ж ми вже все тут вишукали! Ну, корабель зазнає краху, половина човна

здується – я викручу непомітно, різко витягну пробку одного з балонів човна, наче він луснув, почнем тонути, двигун заглухне. На Хайповича рятувальний жилет одягнемо, він рвоне до берега Тендри. А ми з Петровичем залишимось триматися за напівзатоплений човен, бо без жилетів. Поки Хайпович дохекає до рятувального берега, ми тихенько надуємо балон – і назад, до нашої стоянки. Легенда така: нас понесло вітром чи течією назад, до Коси, а його викине на безлюдний острів! Здійсниться мрія хлопчика!

– То ще ж треба набір для виживання: ніжик, два дрючки для добування вогню, пару чупа-чупсів, туалетний папір тощо... Море повинне викинути скриню з консервами, барильце рому... – замріяно розкатав губи Глєбич. – Робінзон те барильце на двадцять років розтягнув, а я б за тиждень той ром приговорив... Щоб зняти проблему!

– Круглий нуль йому море викотить! Уявляєте, яка це буде радість для нього! Повернення до благ цивілізації призведе його до прозріння, як Будду Шак'ямуні. Всім відомо – неусвідомлене життя не варте бути прожитим. Та і усвідомлене не бозна-що... Нещастя, що скінчилось, мусить стати основою для щастя на багато років наперед. А там, дивись, доля щось підкине... Головне, не втрачати надію, знайти своїх. Нас, тобто справжніх друзів. Ми організуємо... Ми його переконаємо: проживи кожен день як останній – і одного дня таки не помилишся! Ніч на холодному піску без багаття й папуги він ніколи не забуде. Це як перша шлюбна ніч, якщо із взаємністю, з коханням, щедро приправленим сексом, та ще й без алкоголю...

– Геніально! Сексуальна любов – моє кредо! Запорука веселого здоров'я. А де П'ятницю візьмемо? Яську важко буде аганжувати! Вона розчарована життям, тобто Геничем...

– Не забігай наперед, про Ясю дивись у наступній серії! П'ятницю йому доля може подарувати через багато-багато років! Ми ж його через добу, вдосвіта врятуємо! Йому вистачить! Мрію не треба розтягувати, як собачий хвіст чи прелюдію після шести чарок...

– М-да, та навіть після трьох чарок моя сексомоторна функція... – почав сідлати свого коника і гнати його чвалом,

ділитись досвідом Іванич, але тут підійшов Кіндзюліс, себто Хайпович, і сказав:

– Треба не просто сприйняти безглуздість життя, треба вміти радіти йому! – і простягнув товариству більш повну, ніж порожню, пляшку «Шабо», щоправда, три зірочки...

.....
Зранку наступного дня десант у складі Варавича, Петровича і Хайповича відправився з металошукачем на Тендру, за скарбами Еллінів.

– Що ти так надуваєш! Чого доброго, лусне човен! – зауважив Хайпович.

– Море остудить! – хитро підморгнув Варавич змовникам.

Все йшло як по маслу, згідно із заздалегідь затвердженим шикарним планом. Небо хмурилось, щось віщувало... Близь Тендри здійнявся свіжий вітерець – човник пробував ставати на хвилях дибки. І раптом кормова частина надувного катера луснула – і з полегшенням, шумно, мов Мобі Дік, випустила дух. Mercury 3.3 закашлявся і заглух.

– Ти що твориш! Ми ж так не домовлялись! – заверещав Петрович, хапаючись за бічний канат напівзатопленого човна. – Що за підстава?

– Це не я накосячив! То наші плани розсмішили Бога... – прохарчав, відпльовуючись, Варавич.

Він рятував металошукач від морської пучини. Інші члени екіпажу теж мужньо боролись як могли, – вчепились за життя, тобто за спущену гуму, і не заважали розбурханій стихії викинути їх на безлюдний берег.

А далі пішли прискорені кадри шпигунського кіно. На березі з рівенької поверхні пісочку раптом вискочили, як чорти з табакерки, четверо мордоротів у камуфляжі (точнісінько, як у фільмі «Діамантова рука»: бісик на пружині стрельнув із коробочки, це коли Юрій Нікулін мало не до смерті налякав Нонну Мордюкову буржуйським сувеніром). А далі ці треновані гевали, не обтрушуючись, миттю, без жодного слова заламали руки нашим хлопцям, одягли їм кайданки і повкладали на пісочок...

«На Тендрі нас прийняли, пов'язали і розклали мордами вниз, роздувати ніздрями пісок», – так згодом змальюють свої пригоди бідолахи.

За чверть години почувся гуркіт двигуна, і поруч приземлився невеличкий гелікоптер на лижах, конструкції Ігоря Сікорського. Піднялись дверцята кабіни, і звідти почулись на диво знайомі голоси, захрипіла розладнана гармошка. Вочевидь, там гуляла весела гопкомпанія. Бранці оторопіло насторожили вуха – зсередини почувся голос Палича: «Дебільні дауни, співають не вмієте!», а далі, свят-свят-свят! – оглашено заревів ні в тин, ні ворота біснуватий укршансон, один в один, як у ніч прибуття на Косу:

*А білий качур на ставку,
Довбає дзябалом ряску,
На тім ставку,
Куди тебе я завлеку!..*

Від божевільної реальності у Хайповича настобурчилась дика шестиденна щетина і на голові, і на морді, по тілу ушкварили мурахи, у макітрі запульсувала думка:

– Вони сюди всю нашу банду приперли, напоїли вже, оптом ліквідують, потоплять, мов кошенят, поруч понівечений човен викинуть. Ще в горлянку по стакану розбавленого спиртяки заллють, з наших же запасів... І кінці в воду: «Трагедія на Мальдівах», «Дикий алковідпочинок, ЧП ІНФО». У що ми встрягли? І як вони в тій мініатюрній кабінці всі розмістились? Ось вона, спокута: «зарядку робитиму, жерти буду в міру, дози урізатиму... Радітиму дрібницям... Кожний день стрічатиму радісно, з подякою...» – неможна так Боже терпіння випробовувати! Сфабриковане моє «свідоцтво про життя». Нащо було брехати? Туалет той надвірний мені дядько Василь збудував, а компостна яма сама сформувалась в процесі еволюції... як почуття гордині і нудьги... За все хапався, на всі руки дилетант! Картопля буйно червоно-жовтим цвіла. Червоне – то жу... жуки, а жовте, то журба, свиріпа тобто. Від картоплі одні стручки залишились, я ж колорадів вчасно не кропив... Цвіла біднесенька, до сонця тягнулася.. Даремно. Пирій все звів на нівець, коріння його – що дроти на лінії розмежування. Та не той гріх, що бур'ян – гординя, а ще більш нудьга такі поросли, аж капелюх злітає... Не радів я! І нічого корисного самостійно не напрацював... Хіба що сотні мишей польових прихистив на дачі, всі матраци «дормео» і

надувні гумові зжерли. Дисертацію мені керівник написав. Докторську цілком вже самотійно... занедбав. І дачу занехлюював, там чупакабр вистежувати впору – у розпачі каявся Хайпович. Думки його крутились, мов Сонце навколо Землі, ремигаючи все ту ж тему: *«Нічого вічного. Спиняйте світ, я сходжу...»*.

Аж раптом у голові та кабіні гелікоптера одночасно щось хряцнуло і запанувала мертва тиша. Хайпович подумки перехрестився:

– Трьох наших уже удавили. Ну, все, припливли... Тихо, органічно «кінчаю, промуркотів він», як сказала Дульсінея Воробйовська, відповідаючи на питання братків про останні слова крутелика Лесика Магерського, що крякнув верхи на ній, змішавши віагру і каптопрес (чи капторприл?!), відполірувавши цю бронебійну суміш кагористим винцем «Pastoral» після двох (не повних!) стаканів горілки. Муркотнув – і миттєво перейшов на бік більшості... *Таке горе схоже на щастя!.. А як зі мною буде? Морок...* – бились думки Хайповича в конвульсіях. Пісочок під ним підозріло зволожився, вочевидь від сліз.

– Останні пісчинки з мого годинника перевернутого висипались, в ніздрях лоскочуть... Як не змії-каракурти, так пірати ухекають! Зараз, за чверть секунди, моє життя прокрутиться. Засяє в кінці тунелю світло і доброзичливо стріне мене Вищий Розум, Надсубстанція тощо... щось таке, важкувате для опису з першого знайомства. Поможі йому (ій!) Боже зрозуміти мою суперечливу сутність! Хотілося б правильної подальшої організації долі моєї примхливої. Прощавай, мої печалі... *Дофраєрився!* Та що вони тягнуть, – *якщо вже суджено пройтись до пекла, то як мога скоріш!* – ось що звивавлось вугрем на сковорідці в голові Хайповича.

Аж раптом з дверець гвинтокрила долинув гугнявий голос і впень очманілий Хайпович впізнав і себе, і власний віршик, і своє хвалькувате читання на презентації «Збичі мрій»:

Ой, стежинонько тернинна!

Сон-трава буркунна!

Гопки Євро-Україна

За сармата-гуна!!

Невже вистачить освіти

Лиш бичків по селах бити?

*Скоро так по Україні
Будуть хрюкати лиш свині!*

– Еге, тут не Вищий Розум, тут вже вищі Вищі Служби вступають в дію, – заворушилось волосся у Хайповича, – Догавкався! Хто мене за язик тягнув? Вочевидь вже і нотатник до справи долучили: «Україна, що відстає в розвитку, має наздогнати і перегнати розвиненішу країну, якщо *темп затягування поясів України вищий за темп процвітання* передуючої країни...». І ні до чого тут ні сортир занедбаний, ні дача з чупакабрами! А ще той «Дагарел свечі агарок, інєєм душа пакрита!...». Точно, пришили «тоску по дому Романовых и Великом Русском мире!». А разючі наповал рядки: «під схвальні оплески довкілля дебілля вирвалося з підпілля!». Політика – хитра, підступна дівка! Не доведи Господь, щоб пронюхали про диск москальського шансону «Государь». Політичний я, мов той *когут*, що піонера в дупу дзябнув!!! Через мене і товаришів ухайдикають, мочиморд толерантних... Домріявся, Робінзон х... *хріновий!!! Вирахували...* Точно порішать!

Невідомо до чого б ще додумався цей тонкий лірик, схильний до творчої зажури та зневіри, – аж тут із кабінки вилізли двоє чинів, теж у військовому камуфляжі. Деякий час вони похмуро і мовчки розглядали лежачих бранців, потім відбувся короткий діалог:

- Aren't they?
- Yes, it's not them!
- Drug addicts?
- No!
- Homosexuals?
- No!
- Are you crazy?
- Maybe so!
- Send them back. Don't miss the real ones!¹

¹ Примітка

- Це не вони?
- Так, це не вони!
- Наркомани?
- Ні!
- Гомосексуалісти?

Після різкого наказу головного командоса робінзонів миттю розкували, посадили в гелікоптер, закинули туди ж сплюндрований човник та нехитрий скарб, що його вдалося зберегти після кораблетрощі, і швидко доправили над морем до табору.

Аборигени Іванич, Глебич і Палич, що залишилися в таборі на березі, добре підготувались – біля столу з недоїдками валялось чотири порожні пляшки. Вони зустріли гвинтокрил радісними вигуками і аплодисментами. Палич знову терзав міхи акордеону, Іванич калатав ополоником по казанку, Глебич пройшовся гопаком, навприсядки із мачете в зубах, вигукуючи «Че Гевара! No pasaran!», привітно вимахуючи пляшкою: «To the table, comrades!». Все коло йому пройтись не вдалося, десь на півдорозі Геніч обрушився на пісок, впав і зайшовся диким реготом, дригаючи ніжками: «Лікуй, Ісайя! Nevseremos!»

– Yes, they are crazy! Quickly to base, no problem!² – насуплено мовив старший з цих командос, і гелікоптер полетів геть.

Запанувала тиша.

– Що вони врешті хотіли? – боязко прошепотів Варавич, закотивши очі до неба, шукаючи там дрон чи хруща з надчутливою аудіо- та відеоапаратурою, – таке мовив Варавич.

– Кажали, що ми – не вони. Гомосексуалістів-наркоманів шукають, чи що... Гелготіли по-своєму, я не все зрозумів, – прокоментував Хайпович.

Далі півсторінки рукопису вимарані.

Розповіді про цю пригоду до сьогодні густо обростають неймовірними деталями у надвужській компанії, але повірте – всю скажену правду про цю робінзонаду ХХІ століття розголошувати суворо заборонено!

No comment.

-
- Ні!
 - Божевільні?
 - Може, й так!
 - Цих відправляйте назад. Не прогавте справжніх!

² Примітка

Так, вони божевільні! Швидко на базу, не треба проблем!

Сьома серія. ВИРВИ КОХАННЯ

*В індустрії розваг найбільш
вдалою ідеєю був розподіл людей на
дві статі.*

Яніна Іпохорська

Одного разу прилягли трохи випити. Як завжди, вже вечоріло. Неквапливо переливали з пустого в порожнє бесіду. Ні генерації, ні дегенерації сміливих ідей не було – не було опозиції.

– Хочу відзначити три стадії розвитку кохання, – ліниво постулював Глебич. – *Перша*: цукерково-трояндова; *друга*: жагучо-поцілункова і *третья*, заключна: горілчано-оселедцева...

– Це ти про сімейне життя? – хтось попробував розвинути тему.

– Ну який стосунок має кохання до сімейного життя, котре нещасне, кожне по-своєму?? – сумно мовив Глебич. Від нього зовсім недавно пішла коханка, за нею друга... Дружина, геніальний організатор цієї кризи, залишилась... Постулати Глебича відображали його особисте сімейне, різноманітне і знервоване життя.

– Ану ж-бо трохи детальніше про оту третю стадію, – спробував трохи оживити розмову Іванич, – люблю я слухати про кохання справжнє, палке і незрадливе...

– Так от, жагучо-яскраве і єдино-неповторне кохання врешті-решт скочується до заключної, горілчано-оселедцевої фази розвитку...

– Себто як?

– Себто прийшов, приніс пляшку, оселедця...

– А можна скумбрію? Я копчену люблю! – це підключився Хайпович.

– Далі класика – випиваєш півпляшки, з'їдаєш і давай! А вона: в мене сьогодні голова! Не дає... Береш сам, вже аби що і як... Вона стогне: зачини холодильник, всю буженину зжер, я на

свято готувала... Не розуміє баба – свято тут і сьогодні. Мені що, допивати без закусі? Щас!..

Цю вельми повчальну чоловічу бесіду перервала поява трьох нових дійових осіб. Першою сунуло парео-бюстгальтер. Іванич почав натягати шорти. Глебич підтягнув плавки, Варавич поліз за окулярами: «таке розкішне лібідо, і таке лайливе», – це вже потім констатує він. Очі його забігали, як у судді з тенісу, тільки не справа наліво, а знизу вгору. З короткою зупинкою десь трохи нижче середини. Пані була явно не зморена дістами, але чомусь роздратована. Але парео їй личило, точніше сидничило. За цим розкішним лібідо досить скромно йшов мужчина, а за його спиною – хлопак, років десяти-одинадцяти. У його руках був здоровенний квадроптер.

– Якого хера вилупились? – гавкнуло лібідо, – розляглись, жеребці! Хто платить буде? Сьома, діставай з штанів, нехай подивляться!

– Оба на, Сьома!! Укушений?! Петрович, твій кореш прибув! Вижив-таки!.. А Хлястик де? Що, знов змія вжарила? – радісно заіржав Варавич, – не треба нам показувати!

– Семен, ти що, їх знаєш? – пані підозріло подивилась на свого мужчину, – який ще такий Хлястик? Ану покажи їм!

Семен нарешті витягнув з плавок чи з потайної кишені шортів якийсь хлястик у поліетилені. Агресивна пані вирвала з його рук посвідчення (а то було воно!), з притиском, урочисто зачитала: Семен Семенович Песець, ПОМІЧНИК-КОНСУЛЬТАНТ ДЕПУТАТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ, і переможно-урочисто проголосила:

– Ну що, жлоби, догралися?

І тут відбулось таке, про що вся згряя дикунів-мочиморд згадувала і буде згадувати ще багато-багато днів і років, з превеликим задоволенням смакуючи деталі, бо заради таких спогадів варто жити: Глебич тихенько, мов тать нічний, підкрався ззаду до непроханої гості і, Господи, спаси-помилуй! – ви не повірите: з усієї дурі ляснув її по дупі!!!

Німа сцена. Хвилі завмерли. Пару секунд луна стихала понад морем.

– Ах ти козляра смердючий! – нарешті вибухнула вереском пані, коли вона, разом з морем перевела подих. Люто відсапуючи, наче її тільки що пхнули з Говерли, на яку вона пихато заскочила одним махом, просичала:

– Чули? Бачили? Сьома, дзвони Галаті, нехай піднімають гелікоптери, висилають групу захвату... Негайно! А ти, скотиняка, строк одержиш, мало не покажеться...

– Перепрошую, мадам, великий комар! Енцефалітний, не виключено. Я його досліджу. Я професіонал... – Глебич виставив палець. – Ось вам! – вся публіка оторопіло втупилась палець. Вочевидь, там була цятка від комара. Але не дуже помітна. Так, комар був не дуже великий. Мусив бути.

А далі пішли вже зовсім дивні, містичні речі.

– Що ти мені середній палець тичеш! Та я тобі, сволото... – сварлива панянка розчепірила пальці і намірилась розпанахати своїм розкішним манікюром усього Глебича, від баньок на мордяці до самісінького пупа і нижче, до самог ества.

Але – що за дивина? Погляд її ковзнув по міцному торсу нахаби Глебича і раптом затуманився, потеплішав.

– Ого! – вона аж на крок відступила, – що, кажете, великий і небезпечний?

– Повірите, величезний. Дуже небезпечний, – поважно пристатурившись, піддакнув Глебич. Метамофоза відбулась і з ним – такий він став такий стриманий, такий імпозантний, в голосі з'явилися грудні, низькі частоти...

– Злий і ненаситний, – додав він. Очі його скромно і багатозначно кліпнули в бік рельєфу на власних купальних труселях.

– Ага... Ненаситний... Професіонал... Знаєш, Сьома, може то і не вони стріляли... Може, ми і даремно на них погнали волну, – панянка зволожила вуста кінчиком язичка, пустила бісика очима і приспустила парео, демонструючи пірсінг на пупку. Хитнула стегном, побігла гаряча хвиля...

– Прошу до нашого шалашу! – зглитнув слину і облизнувся Варавич. Давалось взнаки калорійне харчування, багате на протеїн: криль та устриці-мідії. До того ж – за повного утримання багатих фантазій в режимі очікування.

– По грамулі чівасику, мадам. Віскі, триденна витримка. Чівас – чекали Вас! – Варавич не жарт розщедрився, давно вже вся згряя натякала на дорогий напій, який заначив Варавич.

– Ну, хіба що на хвилинку. Семену спиртного не можна, у нього позавчора була чергова гіпертонічна криза, на позачерговій сесії *слуги народу* довели: *ударом по свободі європейську солідарність розпорошили... Злили фактаж і дистанціювались, відстоюючи шурячі інтереси Московії*, – очевидно, проблеми Неньки-України детально обговорювались з цією пані на кухні чи ліжку, і вона мала заготовку універсального політичного словникового запасу для проведення прямих ефірів. Далі вона заклично вискнула і звабливо присіла, перечепившись (ну, зовсім ненароком!) за литку Глебича, який підхопив її дуже надійно, розпустивши грайливо руки, поправив бретельку ліфчика, що (цілком випадково!) сповзла... «Впень розіпсів, скотина!» – згодом дасть його діям оцінку Варавич. Пані дурнувато підхікнула. Трусика вона підтягувала майже самотійно, ніжно вдаривши по руках Глебича. Її парео слугувало завісою до світу захопливих пригод...

– А ми Семенові Семеновичу чайку, липового, з чебрецем і м'ятою... – Варавич швидко розлив віскі у чарки, Семену налив кружку підозріло коричневого чаю. – За природу-свободу-кохання. Будьмо!

Кілька разів повторили. На закінчення Ясочка (так звали пані), вже напівлежала на надувному пуфику Іванича, похитувала ніжкою, підкидаючи пляжну пантофлю – *бісиця чорта колисала!* Підводячись, вона так вона еротично вигнула спинку, що з її розхристаних пляжних аксесуарів вигулькнув сам диявол. «Ну чисто кішечка, що пролазить під парканом», – прикриваючи рушником своє враження, підсумує згодом Палич. Бюстгальтеру явно нелегко було підтримувати важкі, колихані груди, а глибоко декольтовані трусики точно слугували не для захисту – скоріш для нападу. Запрошували... Тату – лапки з кігтиками і морда ящірки – показалося з-під стрінгів на лівій сідниці, серпанок парео штовхав слухняну уяву до екскурсій. Голова в ящірки була як у гюрзи, що лізла до Хайповича.

Колектив ковтав слину... Мораль свербливих блуднів, розгойдана динамічними і статичними картинками із Всесвітнього

Інтернет-Смітника чи, пак, Нужника провокувала уяву, руйнуючи гармонію між внутрішнім і реальним світом, позбавляючи простих радощів милування заходом Сонця, стимулюючи низький, приземлений, прямо-таки бриючий, ба, навіть ковзаючий політ фантазії із запитом термінової, але м'якої посадки на хвилі пружні, теплі, ніжні... Формувалась одвічна абсолютна істина у вигляді питання – ну, випив, з'їв – і що... все??? Та хай йому біс, такому відпочинку на природі!

Розпалений Глебич галантно напросився проводити Ясю до готелю – чомусь через ближні кущі сріблястого лоха. Він був вкрай злющий – за ними, наче прив'язане, пішло і хлоп'я, прихопивши журнал **Play Girl**, видання 1965 року: «Подарунок хочу!». Іванич мало не сказився – сикунець посягнув на святе, розкомплектував його колекцію раритетних видань.

– Ми тут «У скіфчині» зупинились, – виливав душу осовілий від чаю Семен Семенович. – Спасибі, мужики, що пригостили, я тут уже четвертий день на зав'язці. Все нормально, якби не Юрчик. Старший син від першого шлюбу Яськи... Чи молодший від останнього... Х... хрін його, знає... мать його... Купили йому дрон, так цей соплюй днями пускає його над косою і моніторить усілякі натюрморди і пози. Ще й фотографує. Так хтось його розстріляв, я маю на увазі квадроптер, а не Юрчика... поки що... І правильно зробив!.. Нащо людей дратувати? Дурна баба подумала, що то хтось із ваших. Кажуть, ви тут влаштували якусь арабську джигітовку з пострілами... Дрон пошкодженний травматичними кулями, я дослідив. Ви подивіться, що той Юрчик у фейсбук виставив...

Сьома довго порпався в смартфоні і нарешті показав картинку. Вся згряя оторопіла: на світлині Хайпович із мерзенною посмішкою закочував очі під лоба і тицяв дулю в небеса. Надпис проголошував:

Академік К. апелює до ноосфери Вернадського!

– Ага, так вдалась-таки ***мурмурація!*** Яскрава і незабутня!!! – після короткої паузи вимовив хтось із ватаги Кінбурнських дикунів.

Хайпович вражено підхопився і одразу ж упав, наступивши на порожню пляшку з-під «Шабо». З плящини викотились три

краплини-зірочки. То були залишки напою – за кольором вони підозріло нагадували «чайок липовий, з чебрецем і м'ятою»...

Вечір закінчився під ранок – як це часто й бувало. Глебич провів Ясю і повернувся в піднесеному настрої, почав готуватись до нічної здибанки – йому вдалося схилити Ясю до «надвечірнього келиху шампанського». Клянчив бритвені причандалля. Ніхто не дав: «Немає!» чи «Своє треба мати!» Тоді він почав ретельно скубти дику поросьть своєї щетини ножицями для обрізки колючого дроту з комбінованого складаного ножа, що входить у комплект найманця іноземного легіону. Аж слюзи виступали від тих кусачок... У глядачів.

Що, дасть? – шкірило зуби товариство.

– *Жупардія, жупардас – кожна дівчина нам дасть!*

Дасть, дасть – чом би й ні? Чом би їй не дати!

– мугикав чеську маршову пісеньку Глебич. Він її запозичив у бравого вояка Швейка, точніше у Ярослава Гашека. Посміхався сам до себе: діло буде!

– Не голись, не псуй імідж брутального мачо! І оселедця прихопи! – під'юджували Глебича товариші, – раптом трапиться одразу третя, заключна фаза кохання! Хильни добряче, добийся кохання без слів!..

– Оселедець ні до чого. Тут інша тема. Це як тайфун. Цунамі. Шквал... Ураган... Раптовий вогняний контакт. Мене завжди вабив смерч, вирва почуттів! Я тоді так заводжусь... Тоді тільки і живу на повну... Хіба можна пройти повз таке почуття, не вдихнувши в нього життя? Святе кохання не сховаєш! Гріх! Для чого тоді жити?.. А ще таке кохання, з першого погляду, суттєво знижує матеріальні затрати, і... менше нервів – більше здоров'я!

– Та не плутай ти адюльтер з бюстгальтером! Головне – огірка не забудь – міцного, замашного... запашного, – хитро підморгнув Глебичу Варавич. Тільки він з усієї компанії помітив, як Глебич тулив дебелого гурочка до своїх пляжних труселів – саме перед тим, як дати міцного ляца по задку Ясочки!

– Прихована пружина файно вистрибує! Туго натягнуті стрінги стрілять тільки в ціль! – такі афоризми з колекції Глебича.

Розбурхане товариство було явно перехвильоване: вічний поклик, *Perpetuum mobile* життя накрутив усіх на диво одностайно – стадно визріла індивідуальна молитва: «Господи, зроби так, щоб

до мене прибулилась ще одна Ясочка! Ото б я її полюбив, лапочку!!! Незабутньо, різноманітно, всебічно! Боже Всевишній, ну що тобі варто, заверни якусь свою заблудлу овечку в мої ясла! Любов же світ рятує! Не треба мені райської насолоди «Баунті»! Душа і серце – до любові, а тіло рветься до гріха! Це я потім буду каятись – але сьогодні, тут, невідкладно теличку подавай!!! Любові хочеться... А далі – і вмерти можна...»

Отаке сум'яття-душ. Буремний потік гарячих інстинктів. Ключових, доленосних...

Пробували втамувати жагу життя примітивним алкоголізмом. Добре, що незабаром Глебич повернувся – але якийсь не такий. Сумний і знічений. Вочевидь, настав повний штиль, депресія після урагану кохання... точніше, бурхливого злягання, якщо вже бути чесними і не плутати ситуацію з проституцією чи грішне з праведним! Але товариство було вже давно готове, прагнуло заслухати звіт про інтимні деталі. Хліба зграї не давай – давай «вина і подробиць!» Почався всебічний обстріл теми «вирви кохання» сольними питаннями і хоровим реготом:

– Ну як, вдалося встояти в тайфуні, чи одразу живчик захлинувся?

– Га-га-га-га-га! – лунав сміх, розкладений на п'ять голосів – як у мулявінських «Піснях», тільки там були присутні виключно альти, альтисімо та ліричні сопрано, а тут високі ноти реготу щедро розбавлялися баритоном Іванича і глибоким хриплим баском ще когось...

– Чи добре набубнявівгребінчик півника?

– Ги-ги-ги-ги-ги!!! – аж захлиналось від сміху товариство.

– Чи достатньо впевнено і твердо він тримав голівку?

– Скільки вистояв раундів?

– Го-Го-Го-Го-Го!!! – ревла стадо диких орангутанів.

Короткі паузи заповнило козлотурне мецо-сопрано Хайповича.

– Чи достатньо були зволожені уста... всі?

– Чи мо, Песець підкрався непомітно??

– ОХХО-ХХО! ОХХРРО!!! У-У-У! ХРРУ-ХРРЮ!!!! – хрипіли і вищали, качаючись по пісочку гумористи, смакуючи делікатні деталі «раптового вогняного контакту». Дехто аж

зарохкав від власної дотепності. Що й казати, тема була багата на натяки, масна і піддатлива.

Гаррі не втримався і приєднався (шостим!) до баранячого різнобійного багатоголосся. Він задер у небо свою неголену руду пику і пустив до зірок таку тужливу кіксу, що й сам злякався. Десь далеко дикі коні припинили смикати нічну прохолодну травичку... Безстрашний жереб став дибки, відчувши крижаний, містичний страх перед незвіданим... Кобилки злякано заіржали... Вожак Кінбурнських вовків погнав вплав свою невеличку звірину дружню зграю, всього на п'ять голів, до найближчого безлюдного острова Тендра: краще перечекати там лиху годину, допоки не поїдуть з коси ці кляті, некеровані людожери-відморозки!

Навіть жартуни замовкли, вражені власним знавіснілим, божевільним реготом. Раптова тиша виразно підкреслила зітхання Глебича:

– Радійте, смерди! Півника свого я не зумів навіть витягти на ринг! Життя – то суміш стогонів кохань і розчарувань...

Від такої щирості згряя вмить заткнулась. Хлопці, як казала бабуся Хайповича, були «не глизьові» і перейнялись відчаєм Глебича. Душевні були хлопці! Розчулений цим несподівано-відвертим зізнанням, Варавич навіть виставив до столу останню пляшку «Чівасу». Це вже була третя «остання» пляшка дорогого віскі за останні два дні – Варавич був щедрий, але завбачливий газда!

Мовчки пили, жували. Трохи заспокоївшись, Глебич мовив:

– А знаєте, що мені показала та шкиринда слабоумна ще до того, як ми почали цюпцятися, під час прелюдії?

– А що?? – майже хором облизнувшись, перепитали досвідчені котяри-поплічники, очікуючи на пікантні деталі здибанки.

– А світлинку зі смартфона, на ній якийсь качок, ну, достеменно Гойко Мітич, зовсім голісінький рисачить на дикій кобилці, грива в'ється за вітром, а в руках у того чувака кабачок «цукіні», яким він ненормативно жестикулює, притуляє... Ясочка запала на цього еротичного овоча! Познайом, просила, це ж хтось із ваших! І здогадайтесь, чия голова була прифотошоплена до м'язів того гладіатора на коняці?

Товариство з німим питанням, стримуючи сміх, уважно подивилась на Хайповича, любителя *мурмурацій**. Академік, що до цього моменту відмовлявся від чаркування, сумно зітхнув і простягнув стаканчик:

– Ну, хлюпніть і мені... До верху, з горією наливай, повну! Люблю повненьких! Тільки не зачитуйте мені коментар під тим свинством козячим!!! От мала паскуда... випускник школи гарріпоттерів-чародіїв...

«Таку прелюдію з цукіні я пропоную зарахувати як акт», – з цим афоризмом поліз у намет Варавич.

– От як йому вдалось симулювати імпотенцію? «Не вірю!» – сказав би Станіславський з Немировичем, та й Данченко засумнівався б... А чи не розвод це часом, щоб ми за бабу не перегризлились? Невже у цього гевала така хитра кебета? І звідки та Яська взялась на наші голівоньки? – про це Варавич не додумався, бо вже хропів, як кугуар, в унісон з поплічниками.

Таки настав розумний ранок: «Та ну її нах...», – наснилась чоловічому стаду on line колективне резюме. Це свідчило про те, що еволюцією (чи деградацією?) особливо активних індивідів хтось таки керує зверху. Чи знизу?

ЗАКЛЮЧНА КАДРИЛЬ

*Я до вас хайпонуть,
а ви мене тролите...*

Швидко, мов остання чверть життя, відлетів заключний день дикого відпочинку. Після двадцяти трьох годин поїздки, сидячи в скрученому стані в салоні малокомфортного авто, мандрівники о 8 год 50 хв ранку прибули до Ніжина.

КАДР 1. Першим висадили Хайповича, якого вихитувало останні дев'ять днів, а сьогодні якимось по-особливому.

– Ну, гарно відпочили? – зустріла сім'я радісним запитанням.

– Наче в казці побував! – ледве вимовив Хайпович.

У двері бадьоро постукали. Того ранку прибули майстри кондиціонер ставити. Загуркотіли меблями, завищала болгарка, заgrimів перфоратор, весело загавкав песик...

– Піду я на лавці біля під'їзду відпочину!

– Не насидівся, не належався! А ми ж тобі сюрприз готували. Якийсь ти невдячний, знервований, напружинений! Ти ж кондиціонер хотів!

КАДР 2. Десь за півгодини сусіди спостерігали мальовничу картину: на лавці, в обнімку з півторалітровою пляшкою міцного пива «Джавелін», дрімала людина, аж ніяк не «сухориліє». На вустах її тріпотіла блаженна посмішка *«умиротворення, з природою та Всесвітом єднання»*. Пляшка була куди більш порожньою, аніж повною. Якись діточки тихенько здійснили покладання на сплячого двійко трояндочок, які зірвали тут же, на клумбі біля під'їзду...

– Дивись, наш академік насвинячився! Його, вочевидь, Танька вигнала!

– А якими порядними прикидались!

– Ану геть до свого під'їзду, не смійте рвати квіти, ви їх не садили!

Сусіди любили порядок на своїй планеті.

КАДР 3.

– Читала останній опус К.?

– Ну!

– Це ж скільки людина повинна настраждатись, щоб потім так щиро і сміливо описати!

– Дак да! Я плакала, коли читала...

Намацувався гармонічний резонанс ближнього Всесвіту, себто соціуму, з індивідуальністю...

«А чи не схоже таке щастя на горе?..» – підслухана думка.

МЕТОДИЧНО-ПОВЧАЛЬНЕ КОЛІНО

***ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВКУСИЛА ЗМІЯ**

Укус гадюки надзвичайно рідко призводить до смерті. Водночас, якщо вас укусила змія, варто одразу звернутись за медичною допомогою, адже укус може мати важкі прояви та серйозні наслідки. Особливо небезпечними вони є для дітей, людей похилого віку та людей зі зниженим імунітетом.

Отрута гадюки справляє гемолітичну дію (викликає руйнування червоних кров'яних тілець крові) на людський організм. Після укусу на ураженому місці спостерігається болючий набряк з множинними

дрібними крововиливами — геморагіями. Отрута швидко вражає життєво важливі системи організму людини: з'являється загальна слабкість, тиск дуже знижується, виникає головний біль, задишка, запаморочення, набряк тканин та запалення лімфатичних вузлів.

У разі укусу намагайтесь якнайшвидше потрапити до лікаря, щоб отримати необхідну допомогу. Якщо транспортування до лікарні вимагає певного часу, надайте домедичну допомогу постраждалому:

1. Зберігайте спокій і стежте, щоб постраждалий менше рухався.
2. Звільніть уражену частину тіла від одягу, взуття, прикрас тощо.
3. На місце укусу накладіть стерильну пов'язку з антисептиком.
4. Дайте постраждалому воду – при укусі змії важливо багато пити.
5. Якщо є аптечка, дайте постраждалому 1-2 таблетки ліків від алергії.
6. При транспортуванні покладіть уражену кінцівку на підвищення.
7. Якщо є така можливість, прикладіть до рани лід, обгорнутий у тканину.

Чого не варто робити при укусі змії:

- не намагайтесь обробляти рану додатково;
- не припікайте рану;
- не накладайте джгут;
- не висмоктуйте отруту: таким чином вірогідність зараження збільшується, до того ж небезпеці піддається й людина, у якої отрута опинилась у роті. Відсмоктувати отруту можна тільки у тому випадку, якщо в найближчі години неможливо отримати медичну допомогу;
- не вживайте алкоголь.

Найголовніша допомога для постраждалого – медична, тому якнайшвидше доправте постраждалого у лікарню. В Україні є антитоксин проти зміїної отрути. МОЗ затвердив розподіл антитоксину між регіонами.

***ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВКУСИВ КАРАКУРТ**

Каракурт (*Latrodectus tredecimguttatus*) – один з найнебезпечніших видів павуків роду Чорних вдів. Укус його у 50 разів отруйніший, ніж укус тарантула, а отрута у 15 разів сильніша за отруту гримучої змії.

Селяться каракурти у місцях, де ростуть бур'яни, для житла плетуть гніздо з павутини, прикріплюючи його до трави. Павуки-каракурти поширені на півдні України, біля Азовського моря. На Херсонщині каракурти з'явилися давно, знайдені вони і на Кінбурнській косі.

Після укусу на шкірі з'являється маленька червона цятка, що швидко блідне. Укус каракурта викликає психічну неврівноваженість у людини, пекучий біль, який через 15-30 хвилин розповсюджується по всьому тілу. У потерпілого виникає біль в ділянці живота, слиновиділення і потовиділення, порушення роботи серця, утруднення дихання. За даними обласних санітарно-епідеміологічних станцій з укусів каракуртів, вкушені павуком частіше потрапляють до лікарні в дуже важкому стані, з високим артеріальним тиском і алергічними реакціями організму. Спеціальна протикаракуртова сироватка не завжди доступна, тому, не пізніше 2 хвилин місце укусу треба припекти палаючим сірником — він руйнує отруту (цей спосіб запропонував П. І. Мариковський). У важких випадках за відсутності медичної допомоги через 1-2 дні після укусу каракурта може настати смерть.

Якщо укус трапився в ногу або руку, слід забезпечити негайне доправлення у медичний заклад, а до того – нерухомість кінцівки, рекомендується багато пити води, неміцного чаю, молока; пиття розчину марганцівки недоцільне і шкідливе. Особам, які страждали до укусу гіпертонією, потрібно під час транспортування до лікарні контролювати тиск і у випадку його підвищення прийняти ліки, які вони приймали до того. Варто також ужити ліки від алергії.

В останні роки про каракурта в Україні згадують дедалі частіше. І повідомлення про те, що десь на півдні країни він знову вкусив людину, вже не сприймаються як щось надзвичайне. У 1970-ті роки майже ніхто в Україні, крім спеціалістів, нічого про цього павука не знав. Уперше про нього заговорили десь 1980 року, тоді в Херсонській області від укусу каракурта постраждало кілька людей

До приїзду швидкої постраждалому необхідно надати долікарську допомогу:

1. Переконайтеся, що небезпека минула. За можливості запам'ятайте або сфотографуйте павука.
2. Якщо павук вкусив у кінцівку, знерухомте її.
3. Звільніть уражену частину тіла від одягу, взуття, прикрас тощо.
4. На місце укусу накладіть чисту суху пов'язку.
5. Давайте постраждалому воду або чай невеликими порціями.
6. Якщо є аптечка, дайте постраждалому 1-2 таблетки ліків від алергії.

Чого не варто робити при укусі каракурта:

- неприпустимо накладати джгут;
- розрізати ранку і відсмоктувати отруту.

***МОЧИМОРДИ**

"Історична Правда" , 9 березня 2019 року:

Що таке "Мочимордіє" та "Сухорилія"? І хто такі мочиморди?
Чому Шевченко сам себе називав "жерцем спиртуозностей" і хто був
магістром мочимордів, Його Високоп'янійшеством?

Чому товариш Тараса Григоровича – Маркевич бажав йому :

Отії щі щоб ів ти руські!

Отії совуси хранцюзькі!!!

Про маловідомі сторінки з життя Шевченка розповідає

Volodymyr Okarynskyi

<http://www.istpravda.com.ua/articles/2019/03/9/153796/>

Вип'єш перву – стрепенешся,

Вип'єш другу – схаменешся,

Вип'єш третю – в очах сяє,

Дума думу поганяє.

Січень 1847 Т. Шевченко

***ТЕНДРІВСЬКА КОСА** (Тендра, або Ахіллів біг, Ахіллів Дром, ристалище Ахілла) – довгий вузький острів-коса у північній частині Чорного моря, біля берегів Херсонської області, поблизу Кінбурнської коси. Від узбережжя відокремлена Тендрівською затокою та вузькою протокою. У давнину, разом з островом Джарилгач складала одну косу, яку греки називали Ахіллів біг.

Місце гніздування й зимівлі птахів. На острові мешкає популяція диких коней. Здавна острів вважається місцем тренувань епічного героя троянської війни Ахілла, котрий за однією із версій був уродженцем північного Причорномор'я. На честь Ахілла мешканці Ольвії проводили на Тендрі спортивні ігри. 28-29 серпня 1790 року біля острова відбулася битва між російською і турецькою ескадрами.

Вся правда з блогосфери, «Новини блогосфери» 27.03.2021р.:

На Тендрі відбулися навчання із використанням безпілотників Bayraktar. Там розташований військово-морський полігон. Цей полігон є багатофункціональним, на ньому тренуються і підвищують боєготовність різні підрозділи Військово-Морських Сил. Наприклад, відбуваються тренування з висадки морського десанту на необладнане узбережжя. Нагадаємо, що цього року ВМС України отримають комплекс безпілотних апаратів Bayraktar TB2 із покращеними характеристиками, наприклад, збільшеною дальністю польоту, які будуть діяти в інтересах Військово-Морських Сил як на суходолі, так і на морі.

***МУРМУРАЦІЯ** – явище скоординованого польоту великої зграї птахів, що утворюють динамічні об'ємні фігури змінної щільності. Явище, наскільки чудове, настільки ж і загадкове. Зрозуміти, яким чином алгоритм поведінки окремого птаха призводить до подібного явища, допомагає

комп'ютерне моделювання. Так, воно показало, що механізм *мурмурації* грає роль захисту зграї від хижаків. Аналогічне явище демонструють великі косяки риб.

КАЖУ, БО СУМНО...
(із циклу «Паралельні історії»)

*Молоді блазні відрізняються від
старих лише гнучкістю тіл, а не переконань...*

Л. Коц-на-Б'Обер

– Я, Зоряний Скунс, старійший вождь племені Відчайдух-Койотів, кажу вам, молоді воїни: з битви виходити треба з високо піднятою головою... ворога! ТИ ЗРОЗУМІВ МЕНЕ, Бичий Хвіст?? І не тре' задиратись!!.

– Знаю, *в'ампум*¹ мій не до снаги вам прочитати. Його я шифрував. Але не знаю, як. І для чого? Забув уже. Тримайте усно мудрість поколінь.

– От хто були вони, наші старійшини, в пору юності ранньої, багато зим тому? Перспективні дурні!! Життя жорстоко їх редагувало... І нині хто вони?? Уже досвідчені, геть безнадійні бевзі!! Два види їх: одні *що думають, те й кажуть*, інші *кажуть, не думаючи*... Тому так мені легко з ними. *Свій розум демонструю я мовчанням...*

– А з вами розмовляю, бо сумно. Три радощі лишилося мені на схилі років: *риболовля, полювання, юні діви*... Точніше, сни про радощі оті ...

– Куди подінеться душа, думки мої і досвід, коли присяду я знеможений, звисивши втомлені ноги над прірвою каньйону Старих Шептунів? Куди зникне мій незламний дух та неповторна особистість? Туди ж, кажете, куди зникне ця дірка з мого мокасіну? Туди ж, куди відлетить дзвін стріли і пружність лука, як тільки лусне тятива?? Помиляєшся, Задертий Стручок, – після мене слова залишаться, слова, що вклав у ваші вуха, блудливі йолопи. Владико, Дух Моніту, дай мені терпіння!!!

– О мудрий спокій, ти могутня сила! Полоще свіжий вітер скальп. То мій...

– О, молодь! Ти, Задертий, що здатний підглядати лиш за скво, достатньо молодими, під час купання... Голова твоя порожня, як нора байбака після викурювання... Слова мої повинні зачепитись за чиєсь серце... За зябра?? Розумник! Дай тобі волю, свого стручка ти стер би до основи... Хоч би об стовп тортур!!!

Що ти вибалушив баньки, як той лосось, якого вже забагрили... Підніміть його, бач, як цепонуло! Корчиться... Плачем-реготом зайшовся... Ніжками дригає. Навіжений – ну достеменно його татко, Трепетний Битюг, у дитинстві!

.....

– *Хлопці, сьогодні він зробив пару тяг з люльки миру – я чув амбре канабісу. Тож буде плевулькати нам про знаменні троці та сідниці своєї скво...*

.....

– Під час походу на Західні Прерії ми повернулися ні з чим. Наш шаман Кудлаті Ніздрі тіпався і скавулів, качався і пускав зелену піну – просив у Духів перемоги. Даремно! Їхні шамани верещали краще, барабани гупали гучніше... Великий Моніту став на бік ворога. Їхній Бог сильніший! Точніше, шамани і вожді хитріші – надихнули на святе кровопролиття. Війна – найкращий спосіб перетворити мужніх воїнів на стадо баранів, освячених на перемогу з обох боків прерій. З волі великих вождів. Шаманів... Наші Боги слухняні. Їхні теж...

– Ні, ще не хау... Що за хх..., сказав я лишне... Так вас навряд щоб надихнути на похід за скальпами... Це я для прикладу – як не треба. Так, ці слова я зняв із язика Замисленого Над Струменем. Його шлях хибний. Про нього не складуть пісень... З того, хто мислить над струменем та промовляє до вітру, мало зиску... Слабо йому трощити голови ворогів томагавком!!! А рот треба зашивати... Всім! Начувайтесь!.. *Коли я згадую свої промови, я заздрю німим.* Нестриманий язик можуть засмажити. Окремо від тіла. Сумно... Тому продовжую...

– Тоді ми втратили стільки скальпів, скільки не захопили і з того часу, коли Захриплий Півник ще бігав без стегової пов'язки та дзюрив під вігвам Тривожного Кабанчика, вождя клану Жовтолизів... Наразі наш шаман збирався і на сонце накинути тотем – намисто з жовто-фіолетових іклів. Чи біло-синьо-червоних... Але Верховні Вожді проголосували проти. Велике Світило ж бо таки піднімається зі східних прерій! Але ж сідає на західні...

– Зі скальпами повернулись лише брати Лупаті Бізони. Тепер цих близнюків не розрізниш... О, вони мужні воїни... Обідрали один одного... Веселуни – могутній розум свій надійно заховали... Замислений Над Струменем уже склав пісню про той похід: хоробрість найбільше прославляють боягузи, а благородство – пройдисвіти. Я сам пустив сльозу – таки талант могутній... Так *оспівати*² міжплемінні чвари може лиш досвідчений пройдисвіт – його пику хитрющі білі теж хочуть увіковічити *на банкноті*.³ І до Ради Верховних Вождів він таки проник...

– У мене розтрощене коліно. Це трапилось під час набігу на клан Чорноротих. Славна була битва!! Таки догнав тоді я Прудконогу Качку – не було вибору. То була воля Богів. Такі сідниці!!

.....
– *Хлопці, не розбігайтесь! Тільки що він добряче приклався до баклажки з вогняною водою! Ось-ось почне казати про священну Камасутру та продані за безцінь землі пращурів...*

І дивіться – не реготати!..

.....
– Священна Книга блідолицих «Кама 3-утра» була виміняна мною на вісім бобрових шкір... Та не дзявульть – дев'яту шкуру додала вдова Рогатого Єнота... Чорнобурку... Про це ні слова! Блідолиций Педрілль Скотт, торговець вогняною водою, довго не здавався. Вдова переконала... І не тільки його... Багато хто з нею погодився... Вам зарано... Так, у таємному лежбищі... на озерці Жагучої Видри. А як ви про це?.. Та звідки вам знати, як звабливо шарудить зрілий очерет!.. Хто бовкнув «перезрілий»??. О, мудрий спокій, ти могутня сила!

– То був доленосний день. І десь півночі... Я пізнав гармонію зі Стогнучою Пумою. Разів десять... Ну, п'ять... Ніхто вас так не розуміє, як скво, що переманює із рідного вігваму до свого! І чого там тинявся Кудлаті Ніздрі?.. Принишк біля дірки, пхав свого носа волохатого у шпарину... Ну, дикун в натурі... Красава! Ми саме пробували «бізон знаскоку»... Завалили... Його, того шамана, що по-звірячому роздував ніздрі, оперіщило великою жердиною вігвама. Одразу ж добавила Прудконога Качка. Вислідилась... Підкралась з іншого боку. У неї гострий нюх... Я майже не постраждав. Моя скво мудра – береже свого воїна, бо хто ж буде

тягати здобич? Та ні, щелепа моя вивернута, відколи моя вігмамогосподарка знайшла мою колекцію стегнових пов'язок! А наразі вона вже знає, кого товкти для профілактики! Не розумію, хто ж тоді дико ревонув бойовий клич «**ДЖЕРОНИМО!!!**»... Та не коли знайшлись оті шнурочки-смужки з бісером і бахромою, а тоді коли «бізон знаскоку»... Не пускайте слину, то була колекція скальпів... Засушених. Про пов'язки я бовкнув для подразнення... можливо... лишне... Ніякого «бізона»!.. І не настрибуйте один на одного! Припиніть соромітні жести! Ніяких демонстрацій! Не тре' задиратись, Бичий Хвіст!!!

– Загадка! Стогнуча Пума муркотлива – розкута без обмежень, але так тваринно заволати, щоб кров у жилах скрижаніла?.. Не знаю... Хіба в парі із Прудкононою Качкою... Коли зчепились... Ото здійнявся гармидер після того утробного рику: загупали барабани війни, заскавуліли собаки... Сусіднє плем'я Настовбурченого Їжака поспіхом знялось на північні стійбища... Рудий пес вождя Захриплого Півника, у якого голова, як у ведмедя, а ікла, що у алігатора... Та не у Півника, у собаки! Той пес, підібгавши хвоста, нарізав круги, допоки не гепнувся у вовчу яму перед таємним лежбищем..., того, на озерці Жагучої Видри... Так, пастку рила Прудконона Качка – очевидно, їй допомагали всі стурбовані скво нашого племені. А там уже давненько сидів сам Півник – оскаженілий пес не впізнав свого господаря!

– Захриплого Півника зібрали докупи і спалили, і прах його розвіяли над Холлівудом – Священним Лісом. Жахіття!... Вищир долі: бач, як небезпечно *шукати гармонію* у таємних закутах! Тепер та псявура знов служить Тривожному Кабанчику. Власне, сам Кабанчик і вирив яму Півнику... Можливо... Але про це зарано... Подивимось, хто буде зверху... Та я не про «бізона з наскоку»!! Нічого я вам не покажу! Вгамуйся, припини рачкувати... *Повний Песець!!!* Злізь із Задертого Сучка! Та не буцайтесь!

– Наразі ще не на часі – клан Кульгавого В'юна підманює того собацюру (у якого голова, як у ведмедя, а ікла, що у алігатора!), беконом підхарчовує – чия ж то візьме?! А ще ж плем'я Довготелесого Кролика колобродить у Раді Верховних Вождів... Можуть спихнути не тільки до Глибокого Дупла – до Свинячого

Голосу!.. Багато мокасин наслідили біля вовчої ями на стежині, що веде до Жагучої Видри – вона вміло приборкує вічний поклик: Обшмульганий Цап, Кровожерливе Зайчатко, Покоцаний Вовк, Сивий Котяра, Картавий Жайворон, Кульгавий В’юн, Вузлувата Дупа... Ну, і Свинячий Голос, звичайно! Сліди його мокасин двічі переплітаються з відбитками його ж рук!!! Це ще далеко не повний перелік імен уславлених воїнів, що перевіряли там *пружність і твердість своїх переконань*. І досить успішно... Що там таке, Лисий Вуж? Негайно прибери руки! Що ти там ховаєш?? Таткові своєму покажеш... чи мамі... І де моя баклага?

– Шаман Кудлаті Ніздрі наразі з вивернутими і настовбурченими дихальними отворами. Новий вождь висував його в перший ряд при бойовому поході – для залякування ворога, сіяння жаху... Та де там – у старого хитруна завжди відмазка: я, мовляв, підманюю перемогу, спілкуючись з Великим Моніту. А сам ховається за Відхожий Валун, гупає в бубон, гриби жує, травичку курить, качається, теж дригає ніжками, слинить місцину під собою... Підманює перемогу він... Никає між вігвамами – куди б ще ніздрі встромити? Прудконога Качка не даремно розгорнула його мордяку, оперіщивши довбнею... Так від нього не тільки Жагуча Видра відвернеться, а й сам Великий Моніту!.. Але мені начхати...

– Не на Моніту начхати, а на те, що Видра відвернеться... Один з основних законів *прерій* – *всім на всіх начхати*. Вам – на мене, мені – на вас... Вам так хочеться слухати, як мені розповідати... Та що це я? Мої слова повинні летіти, мов стріла, а вони стрибають, як камінець по виступам, що зірвався зі стрімкої скелі каньйону Старих Шептунів... Пора освіжити пам’ять...

– Ще один з *неписаних законів прерії* – *сильний має право зжертви*. Слабий має право бути з’їденим. Так звелів Великий Моніту. Але на все треба начхати, бо важко. Особливо слабим... Ні, на Моніту чхати не варто... Допоки він не перетягне вас на бік більшості – до всіх пращурів, у країну Духів, багату на дичину... Тільки там по-достоїнству оцінять ваше чхання, Блаженний Баранчик і Блазнювата Вівця! Не тре’ задиратись і забуватись!

.....
– *Хлопці, віддайте той гарбуз! Ні, доливати не потрібно...
Ось-ось казатиме про головне. Допоможи йому, Великий Моніту
– він уже визрів для доленосних висновків...*
.....

– Я, Зоряний Скунс, найстарший із старіших, вождь племені Відчайдух-Койотів, не бачу поваги на ваших обличчях, юні воїни, при естафеті мудрості пращурів. І на повільному вогні, і коли з вас луплять скальп – у справжнього воїна завжди кам'яне обличчя. Слова мої ви самі повинні уважно і бережно знімати з язика мого, вкладати у вуха свої і нести через всі зими і літа, через *Хребет Світу*⁵, хвилі *Великої ріки*⁶ і *Батька Вод*⁷, аж поки Великий Моніту не скаже: «Годі!!»

– А ви шкірите зуби, пики розпливлись... Наче Стогнуха Пума вже муркоче, кусає за вушко і грається з вашими засаленими пасмами, які завжди готові у вигляді скальпу прикрасити спис оскаженілого, мужнього бовдура з чужого роду-племені... А що ви ще хочете? Це велика честь і слава... слухати мої слова... Про вас складуть пісні. Подайте мені ту баклажку... Мудрість моя бездонна. Щось там на дні...

– Ага, з блідолицями легко домовитись. Вони хитрі на свою користь... Поки ми самостверджувались, облуплюючи один одного, блідолиці зганяли нас у резервації. Лише *Скажений Кінь*⁸ топтав свою стежку: *оту стежину в ріднім краї – одним одну, одним одну біля воріт...*

– А свої землі ми проср... *продали*⁹.

Ні, на це начхати не можна: *є речі, чхати на які – табу! Порушите цей закон прерій – не стане прерій!* Точніше, вони стануть не нашими! Прогнеться Хребет Світу! І прерії, і каньйони, і хвилі Батька Вод – *і все останнє ми відберемо у нащадків...*

А тепер хау, я все сказав!

НЕОБХІДНІ ПОЯСНЕННЯ

¹**Вампум** – нанизані на мотузки (ремінці) циліндричні намистини з раковин, що служили північноамериканським індіанцям для різних цілей, зокрема для збереження інформації.

²**Співанка** племен групи сіу: лакота – ті, хто живе на заході, дакота – на сході, накот – в центрі:

Де народ такий є щирий,
Щоб завжди червоношкірий,
Джерело під небом синім –
У якій ще є країні?

У бізонів криві роги,
Не ховають стрункі ноги –
Гарні скво, всі берегині,
У якій, скажіть, країні?
Майже продані пампаси,
А жреці лиш точать ляси
І жеруть, і пхнуть до скрині
У якій, скажіть, країні?

Адаптивний переклад Коц-на-Бобера

³**На банкноті п'ять доларів (1899)** розміщений портрет Біжучої Антилопи (Running Antelope), вождя племені хункпапа (група народів сіу).

⁴**Джеронімо** (*Geronimo*) або **Гоятлай** (*Goyaałé*), «Той, що позіхає» (1829–1909) – легендарний ватажок чірікауа-апачів, який протягом 25 років очолював боротьбу проти вторгнення США на землю свого племені.

Клич «Джеронімо!» використовується у повітряно-десантних військах США під час стрибка з літака. У 1940 році рядовий-десантник на ім'я Ебергард запропонував товаришеві використовувати за бойовий клич ім'я індіанця з переглянутого напередодні фільму. Через деякий час весь

загін люто кричав «Джеронімо!» при десантуванні з літака, а сьогодні цей клич є вже традиційним для ПДВ США. Як бойовий вигук, що символізує лють, відвагу і віру у перемогу (схоже за значенням з «Ура!» і японським «Банзай!»), клич «Джеронімо!» згадується в різних творах літератури, кіномистецтва, комп'ютерних іграх. «Джеронімо!» використовує герой британського фантастичного серіалу Доктор Хто, Агент Джонні Інгліш, стрибаючи з парашутом з гелікоптера, а також полярні ведмеді, стрибаючи в замерзле озеро, з мультфільму «Балто».

⁵**Хребет світу** – так називали Скелясті гори *Чорноногі, нітсітані*, «оригінальні люди» – група корінних американських народів у США та Канаді, яка складається з чотирьох споріднених племен: північні пікані, південні пікані, кайна та сіксікі.

⁶**Міссурі** – притока річки Міссісіпі, Чорноногі називають її *Велика Ріка*.

⁷**Міссісіпі** – індіанці племені оджибве називали цю ріку *Батько Вод*.

⁸**Скажений Кінь** (*Crazy Horse*) – військовий вождь племені оглала у союзі з семи племенами дакота. Син шамана, його мати померла молодою, і її замінила жінка з племені брюле, сестра відомого вождя Плямистий Хвіст. При народженні отримав ім'я Кучеряве Волосся. У дитинстві його навчали батько і воїн з ім'ям Високий Хребет, відомий під кличкою Горб. Згодом отримав ім'я *Скажений Кінь*. Боровся проти федерального уряду США, приймав участь у Повстанні Червоної Хмари, підтримував обрання вождя Сидячого Бика верховним вождем сіу.

Скажений Кінь цурався білих людей, залишався замкнутим, тримав армійське командування в постійній напрузі. Коли поповзли чутки про його бажання знову повернутися на стежку війни, Скаженого Коня заарештували. Вождь був доставлений у Форт-Робінсон, де за нез'ясованих обставин був убитий у 1877 році. Йому було близько 37 років. *Пам'ятник Скаженому Коню* – найбільший у світі меморіал, присвячений індіанському вождю. Висічений з суцільної скелі, Блек-Хілс, штат Південна Дакота, США. Будівництво меморіалу розпочате в 1948 році. Автор проекту – Корчак Зюлковскі помер у 1982 році. Будівництво

продовжується за розробленими Зюлковські докладними ескізами. В 1998 році було завершено 26-метрову голову вождя, наразі робота ведеться над 66 метровою головою коня. Через нестачу коштів будівництво меморіалу виконується групою ентузіастів, вкрай повільно і в міру надходження коштів. Основна частина коштів надходить від відвідувачів, кількість яких становить близько мільйона на рік. Закінчена фігура буде мати 195 метрів ширини і 172 заввишки, що значно перевищує за розмірами меморіал Американським президентам на горі Рашмор і на кілька футів вище, ніж Монумент Вашингтона.

⁹**Продали**, напр. *Манхэттен* (*Manhattan*) – один із п'яти міських округів у місті Нью-Йорк. У 1626 році директор Нових Нідерландів викупив у місцевих індіанців весь острів за речі, що коштували тоді 60 гульденів (24 долари). Нинішня оцінка цих земель – орієнтовно 49 млрд доларів.

Епілограф

– Кажіть швидко, про що ви ще – слава Богу! – не написали, і розбігаємось! Творчі плани на майбутнє...

– Скоро напишу про те, що *головне завдання людини – не розучитись радіти*. Татко-мама, дідусь-бабуся можуть блукати у безглуздості життя і тягнутись до загробних сутінок – це їхнє особисте, глибоко інтимне горе... Але навчити радіти життю того, кого ви вже ощасливили, впустивши в цей паскудний, божевільний світ – святий обов'язок. А до квилінь власної душі самі дослухайтеся...

І ще бажаю запатентувати відкриття: *межа твого життя – це твої творіння*. Прямо зараз я подаю геніальне підтвердження... корисно для людства...

– А знаєте, що настали погані час, – кожен хоче написати книжку. Це з шумерського клинопису, років тисяч шість тому, *МИТЄЦ!*

– Ага, он ви як! Б'єте нижче пояса! Доведеться написати, що треба вміти тримати удари *долі*... Навстоячки. От ударте мене – побачите, який я загартований, мужньо тримаюсь. Пані ведуча, що ви така несмілива... Торкаєтесь, наче запрошуєте до прелюдії... Я заблокуюсь, вріжте по-дорослому...

А, йош... мля... твмть... Камеру вимкни!

.....
– От тварюка! Так хвицьнула! Вагомо уточнила моє відкриття: *не межі, а рамки мого життя визначаються не моїми творіннями, а читачами*... І де вона практикувалась? Ютуб так по кумполу удару не відшліфує... Ще того професора чорти принесли – а я не витримав... *долі*... Качаюсь тут – воістину: думати раніше було вже пізно! Туфельку, бач, згубила... розбиту... Теж мені Попелюшка... Мізки твої заблоковані. І мої...

Все опишу. Вже починаю!

«Талановитий пустопляс» «ПЧ ІНФО» – «Агонія TV» 2022

ЗМІСТ

А ЗАВТРА БУЛА ВІЙНА	2
Частина I. БУМЕРАНГИ, НАЗАД!	4
МАЛООБСТЕЖЕНІ.....	5
ЗАКОН ПЕРЕЗРІВАННЯ КІЛЬКОСТІ В ЯКІСТЬ.....	7
МАХА МАНТРА.....	11
Частина II. НЕ ВЖЕ – ЩЕ МИТЬ.	12
ТОМИК МЕНЕ.....	13
ПІДМУРКИ НООСФЕРИ.....	14
ПІСНЮ – В АКАУНТ!.....	15
ПСИХОКУ.....	17
Р ЕЗЮМЕ.....	21
Частина III. З КРАЮ СЦЕНИ.	22
МЕНЕ ВОЗИЛИ НА МАЛЬДІВИ.	24
Нульова серія.	
СОЛОДКА УВЕРТЮРА.....	24
Перша серія.	
РОЗДУМИ БІЛЯ РАЙСЬКОГО ПІД ЇЗДУ.....	27
Друга серія.	
СОН В ЛІТНЮ НІЧ.....	33
Третя серія.	
ЯГОРЛИЦЬКИЙ КАРЛИК.....	39
Четверта серія.	
СЕЛФІ: ШАУРМОНИ!!!.....	45
П’ята серія. МУРМУРАЦЯ.....	49
Шоста серія.	
УКРРОБІНЗОНИ-21.....	54
Сьома серія.	
ВИРВИ КОХАННЯ.....	63
Заклучна кадрийль.....	72
Методично-повчальне коліно.....	73
КАЖУ, БО СУМНО.	77
ЕПЛОГРАФ	86

Леонід Кнорозок

Зібрання творів

Том другий

Іронічна поезія і проза

Редактор – Оксана Капленко

Літературний редактор – Олександр Гадзінський

Макетування – Віктор Стрілець

**У книгах та слайд-шоу використані світлини з колекцій
Віктора Головіна, Олександра Вобленка, Сергія Давиденка,
Леоніда Кнорозка**

Дивись: Репозиторій НДУ імені Миколи Гоголя / Кнорозок Леонід

Видання друкується за авторським редагуванням

Підписано до друку 22.06.2022 р.
Гарнітура Times New Roman
Замовлення № 958

Формат 60x84/16
Обл.-вид. арк. 8,95
Ум. друк. арк. 9,53

Папір офсетний
Тираж 20 прим.

Видавництво
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя.
м. Ніжин, вул. Воздвиженська, 3А
(04631) 7-19-72
E-mail: vidavn_ndu@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2137 від 29.03.05 р.